

Tednik

Glasillo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

Štev. 40

Ptuj, dne 19. oktobra 1962

CENA 20 PIN

Letnik XV.

Večina gospodarskih organizacij v občini bo presegla letošnji proizvodni plan

V torek, 17. oktobra 1962, je bilo v Ptuj u sejni sobi Občinskega ljudskega odbora posvetovanje predsednice občinskega ljudskega odbora toj. Lojzke Stropnikove z direktorji gospodarskih organizacij z območja občine Ptuj o zvezi z gibanjem gospodarstva v minulih 9 mesecih, o zvezi z delitvijo osebnega dohodka in s kadri ter o zvezi s problemi, ki jih je navrgla razprava.

Poleg priznanj kolektivom, ki so v minulih 9 mesecih izpolnili vse planske naloge in opozorili na slabosti, ki ponekod zavirajo in onemogočajo dosego plana, so odnesli udeleženci s posvetovanja vtis, da sta poročevalca tov. Miha Kolarič in Viktor Makovec po skrbno zbranih podatkih podala realno sliko gospodarstva in realni plani v minulih 9 mesecih, ki kaže, da so kolektivni blizu letošnje planske ravni in da bo v večini gospodarskih organizacij plan proizvodnje, realizacije osebnega in čistega dohodka dosežen v pričakovani višini. Z diskusijo so bili razmotreni problemi pred širokim forumom, ki je potegnil iz njih svoje nasvete, pobude in nauke, potrebne za nadaljnje bodoče uspešno delo kolektivov in celotne občine.

Glede na onovčeno realizacijo in na primerjavo z letom 1961, so dosegli v letošnjih 9 mesecih najvišji odstotek realizacije na področju industrije tovarna strojil Majšperk, Ptujška tiskarna, TAP Ptuj, TGA Kidričevo, podjetje za popravilo voz JZ in Opekarna Zabjak. Nad 100% je dosegla realizacijo tudi Tovarna polnenih izdelkov Majšperk, do 100% pa le Delta in Tekstilna tovarna Ptuj. Med 6 kmetijskimi organizacijami so dosegle najboljšo realizacijo KZ Jože Lacko, KZ Dravsko polje in Kmetijski kombinat Ptuj, za njimi pa so KZ Haloze, Ptujsko polje in KZ Hajdina. Mestni projektivni biro Ptuj je nekaj na boljšem od »Drave« Ptuj. V prometu je letos podjetje Agrottransport z realizacijo mnogo na boljšem kot lani. V trgovini so z realizacijo med prvimi Perutnina, Les, Merkur, Izbira, sledijo pa jim Sadjar, Panonija, Petovija in Slovenske gorice. V gostinstvu je glede vnovčene realizacije Beli križ z Borlom na boljšem kot zadružna gostilna Breg in Haloški biser. V obrti prednjačijo Moda, Gradnje, Krojaško-šiviljska delavnica Kidričevo, sedaj združena z Modjo, Vodovod s kanalizacijo, sledijo pa jim Pleskar, Krojaško-šiviljska delavnica Ptuj, Elektrokovinar, Mestni kin in Strojne delavnice. Nad 100% pri vnovčenju realizacije v primerjavi z 1961 so dosegli tudi obrti Dravinja, Lovrenc, Brivsko-frizerski salon Ptuj ter Pekarne in mlini Vinko Reš Ptuj. Izpod 100% sta ostali Zveplarna Ptuj ter Cevlarska delavnica Kidričevo.

Ze po odstotku onovčene realizacije v primerjavi z 1961, letom se v minulih 9 mesecih letošnjega leta vidi, da je večina gospodarskih organizacij na ravni aktivnosti ali osaj blizu nje.

Glede neto osebnega dohodka pa velja ugotovitev, da povsod ni rastele s proizvodnjo in realizacijo, ampak je je ponekod prehitel in zanj ni mogoče najti opravičila.

Najvišje nad 100% v primerjavi z 1961, letom so pri osebnem dohodku prišle v minulih 9 mesecih Tekstilna tovarna Ptuj, Podjetje za popravilo voz JZ Ptuj, Ptujška tiskarna, Opekarna Zabjak in Tovarna polnenih izdelkov. Sledijo jim »Delta« Ptuj, TAP Ptuj, TGA Kidričevo, Edino Tovarna strojil Majšperk ni dosegla letos 100% osebnega neto dohodka v primerjavi z 1961. letom.

V trgovini so dosegle najvišji osebni dohodek v primerjavi z 1961. letom Perutnina, Merkur, Izbira, Panonija in Sadjar, sle-

dijo pa jim Slovenske gorice, Petovija, in Les. V gostinstvu sta na boljšem Borl in Haloški biser, na slabšem pa sta Beli križ in Zadružna gostilna Breg. V obrti so na boljšem pri Vodovodu in kanalizaciji Ptuj, pri Elektrokovinarju, pri Krojaški šiviljski delavnici Ptuj, pri Pleskarju in pri Mestnem kinu. Sledijo jim Krojaško-šiviljske delavnice Kidričevo, Brivsko-frizerski salon Ptuj, Gradnje, Strojne delavnice Ptuj in Moda Ptuj. Na slabšem so Pekarne-mlini Ptuj, Zveplarna, Cevlarska delavnica Kidričevo in Dravinja pri Lovrencu.

Glede števila zaposlenih so presegli v letošnjih 9 mesecih v primerjavi z lanskim letom v industriji 100% zaposlenih pri Tekstilni tovarni Ptuj, v TAP Ptuj, v podjetju za popravilo voz JZ Ptuj, v TGA Kidričevo in v Delta Ptuj. Lanskega števila zaposlenih pa letos niso dosegli v Ptujski tiskarni, v Tovarni volnenih izdelkov Majšperk, v Opekarni Zabjak ter v Strojilki v Majšperku. V kmetijstvu so imeli letos več delavcev kot lani v Kmetijskem kombinatu Ptuj, v KZ Dravsko polje in v KZ Hajdina. Manj kot lani imajo zaposlenih pri KZ Jože Lacko Ptuj, pri KZ Ptujsko polje in pri KZ Haloze. V trgovini je najbolj naraslo število zaposlenih pri Sadjarju, pri Izbiri, pri Merkurju, pri Perutnini, izpod lanskega števila zaposlenih pa so pri Panoniji Ptuj, pri Petoviji, v Slovenskih goricah in pri Lesu. Od gostinstva je ostala izpod 100% lani zaposlenih Zadružna gostilna Breg, med tem ko so Borl, Beli križ in Haloški biser povečali število zaposlenih. V obrti so presegli lanske letošnje število zaposlenih le pri Pleskarju, pri Elektrokovini, pri Mestnem kinu, pri Gradnjah, pri Vodovodu in kanalizaciji, pri Modji, pri Pekarjah in mlinu Vinko Reš Ptuj, pri Brivsko-frizerskem salonu ter pri Krojaško-šiviljski delavnici. Pri istem številu kot lani so ostali le pri Strojnih delavnicah, pri Zveplarni, pri Krojaško šiviljski delavnici Kidričevo sedaj Moda Ptuj; manj kot lani imajo zaposlenih pri »Dravinji« Lovrenc.

V diskusiji so navzoči direktorji izrazili, kako gledajo njihovi kolektivi na domače probleme, ki se jih je dotaknilo posvetovanje.

V zvezi s sklepi prejšnjega posvetovanja se je izkazalo, da

je večina gospodarskih organizacij za to, da se prizna prednost zgrajitvi nove pošte in telefona in bo tudi večina kolektivov podprla graditev ptt poslopja, čeprav je nujno potrebna ureditve tudi železniška tovarna postaja.

V vrsti razprav o perečih problemih je ostala debata pri vprašanju odkupa kmetijskih zemljišč za Kombinacijo Ptuj in za kmetijske zadržke.

Prav posebno pozornost je bila izkazana vprašanju tehničnih strokovnih kadrov v podjetjih, ki jih je o občini premalo. V gospodarskih organizacijah pride na 1 tehnika do 100 ljudi. Pri Strojnih delavnicah pride na tehnika 128 delavcev, pri Gradnjah 112, pri Drapi 77, pri Opekarni 77, pri Podjetju za popravilo voz JZ 60, pri Agrottransportu 35 in pri TAP 45 delavcev. V teh podjetjih je vprašanje tehničnega kadra najbolj pereče. V ostalih gospodarskih or. kot npr. pri Elektrokovinarju pride na 1 tehnika 38 delavcev, pri Strojilki v Majšperku 36, pri Volnenki 36, v TGA Kidričevo 31, v Tekstilni tovarni Ptuj 28 delavcev, pri Kmetijskem kombinatu 26 in pri KZ Cirkulane

Tednik izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24. nov. 1961 dalje na predlog Občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož. — Izdaja »Tednika« zavod s samostojnim financiranjem. — Odgovorni urednik: Anton Bauman. — Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8. — Telefon 156. Čekovni račun pri Narodni banki Ptuj št. 604-19-1-206. — Tiska časopisno podjetje »Majšperski tisk«. — Rokopisov ne vračamo. — Celoletna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo 1500 din.

Tako obirajo v skupinah v trgatvi mladi ljudje trto za trto v vinogradih kombinata

Posojila za nakup zemlje

Kmetijska banka bo v ta namen odobrila posebna posojila

Beograd, 18. okt. (Tanjug) Osnovni pogoj je, da cena zemlje ne bo višja kot 120.000 din za ha zemlje od 1 do 4. raz in 90.000 dinarjev za ha zemlje 5. in 6. razreda. Če bodo družbena gospodarstva odkupila zemljo po višji ceni, bodo morala kriti razliko iz lastnih sredstev in ne iz posojila.

Konferenca ZKS bo v petek 27. X. 1962 v Ptuj

Občinski komite ZKS Ptuj je razposlal te dni delegatom organizacij ZKS na svojem območju vabila na V. občinsko konferenco Zveze komunistov občine Ptuj, ki bo v petek, 26. oktobra 1962, ob 8. ure dalje v veliki dvorani občinskega ljudskega odbora Ptuj.

Na vabilu je predlog dnevnega reda konference. Po otvoritvi konference in izvolitvi organov bi naj bil referat o vlogi in nalogah članov ZKS, poročilo revizijske komisije, poročilo verifikacijske komisije, razprava o referatu in poročilih, razrešnica

občinskemu komiteju in revizijski komisiji, poročilo kandidacijske komisije, volitve občinskega komiteja in revizijske komisije ZKS, poročilo volilne komisije in zaključek konference.

Vsi delegati prejmejo tudi teze za konferenco, ki jih je pripravil občinski komite ZKS. Sama konferenca bo imela izključno delovni značaj. Zato bodo delegati toliko bolj dobrodošli teze o problemih, o katerih bodo razpravljali na konferenci. Obrazloženo bo celotno politično in gospodarsko stanje v občini Ptuj.

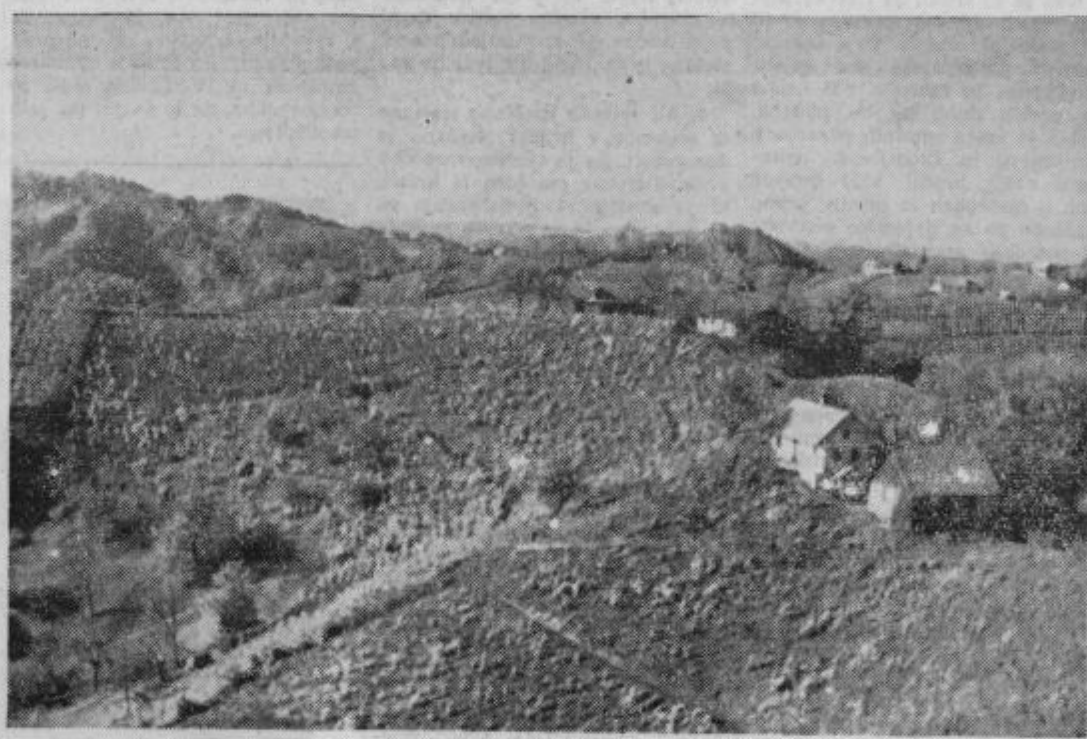
Sam občinski komite ni pripravil za konferenco posebnega poročila, kakor je to bilo prej v navadi, ampak bodo delegati po referatu in v razpravi nakazali, v kakšni meri so se komunisti angažirali pri izvažanju nalog, naštetih v dokumentih CK ZKS in v razpravah v osnovnih organizacijah ZKS in v aktivnih komunistov.

V tezah je nakazanih v 24 točkah vrsta problemov, po katerih se bodo delegati pripravili na razpravo in bo konferenca predvidoma trajala ves dan.

DOTRAJAN MOST ZAPRL POT 220 MILIJONOM

Most čez Dravo v Ormožu, ki vodi na hrvaško stran, je zaprt že drugo leto. Računajo, da ormoška občina zaradi zaprtja, dotrajanega mostu, izgubi letno okoli 220 milijonov dinarjev, ki so jih Hrvatje pustili na tej strani. Most so morali zapreti, ker je dotrajan. Za nov most še ni načrtov. Ne zbranih sredstev. Sicer pa se občina trudi, da bi bil ta problem v doglednem času rešen.

Tudi boriski most kaže, da bo vsak čas odslužil. Tako Ormož praktično s Hrvaško glede tovarnega prometa ne bo imel druge zveze, kot preko Čakovca.

Pogled z Rodnega vrha proti severozapadu v smeri Ptujске gore po trgatvi. (Posnetek: J. Vrabl)

TE DNI PO SVETU

Generalna skupščina Združenih narodov je v sredo zaključila splošno razpravo, v katero je poseglo več kot 90 vodij delegacij. Od sedaj dalje se bo delo odvijalo v posameznih odborih. Kakor poročajo iz Jemena, invazijske čete niso uspeli prodreti do glavnega mesta Sane in se sedaj poražene umikajo. Oživele pa so govorice, da se bosta kmalu srečala premier Hruščev in predsednik Kennedy v New Yorku, čeprav uradno o tem molče.

• Prvo vprašanje

Medtem ko so predstavniki velike večine članic OZN v splošni razpravi pojasnili svoja stališča do vseh perečih mednarodnih vprašanj, se bodo v posameznih odborih lotili konkretnega dnevnega reda. Najpomembnejše bodo brez dvoma razprave v političnem odboru, ko se bodo dotaknili prepovedi jedrskih poizkusov.

Značilno je, da so jedrske sile same ugotovile, da gre za problem, ki neposredno ogroža ves svet. Prav tako očitno pa je, da ne namerava niti Vzhod niti Za-

hod popustiti v svojih stališčih. Strah, da bi utegnil kdo v času »premirja« (t.j. sporazuma o prenehanju jedrskih eksplozij) prehiteti drugega, je še vedno tako močan, da pretehta pametne, zdrave razloge.

Tega velikega nesmisla se zaveda večina delegacij v OZN, vendar niso enotnega mnenja. Blokovo obarvane dežele omahujejo med realnostjo in »pokorščino« blokovski disciplini. Na drugi strani si nevezani svet prizadeva s svojimi jasnimi dokazi prepričati svet v neumnost medsebojnega tekmovanja s sredstvi, ki lahko ob najmanjši nepredvidnosti uničijo življenje na Zemlji.

• Svetovna gospodarska konferenca

V gospodarsko-socialnem odboru bo zavzemalo najpomembnejše mesto priporočilo znane gospodarske konference v Kairu, naj bi sklicali svetovno konferenco in se na njej pomenili o pravični gospodarski pomoči razvitih nerazvitim.

Značilno je, da se s tako konferenco strinjata tudi oba bloka. Vendar se tudi tu kažejo določene težnje. Zahod bi npr. rad, da bi konferenca bila potem, ko bi že ustanovili svoje gospodarske skupine in potem nastopili na konferenci z — gotovimi dejstvi. Vzhod preveč povezuje to konferenco z nekakšnim sporazumom med obema blokoma o enakopravnem gospodarskem sodelovanju, pri čemer se pojem enakopravnosti gospodarske moči ne glede na blokovo pripadnost dežele-dajavke nekako umika na drugo mesto.

Tudi tu je velika naloga nezanih dežel, da vplivajo na delegacije in dosežejo, da bodo konferenco čimprej sklicali in da bo rodila tudi predvidene sadove. Če namreč uspe, bo zadala močnejši udarec blokovskim razprtijam.

• Napadavec se umika

Medtem ko so imele saudske enote, s katerimi je skušal pretendent za kraljevski prestol princ Al Hasan prodreti v Jemen in strmoglaviti novo vladu, prve dni nekaj uspehov, so čete revolucionarnih oblasti napade odbile in izgnale napadavce. Življenje v deželi je sicer povsem normalno. Vlada si prizadeva, da bi čimprej pripravila vse potrebno za prehod od zaostalosti v novejši, sodobnejši čas.

Po prvih vesteh sodeč, naj bi dosedanji poglavar Jemena El

Badr padel v času, ko so obstrelevali njegovo rezidenco. Sedaj so se razširili glasovi, da se mu je posrečilo pobegniti, preoblečen v gardnega vojaka in da je nekje na Saudskem ozemlju. Bajje je že zahteval od glavnega tajnika Arabske lige posebno zasedanje. Na drugi strani vedo povedati, da se princ Al Hasan in bivši imam ne vidita kdo ve kako rada. To seveda ne pomeni, da ne bi sedaj združila sil za boj proti

Arabski republiki Jemen. Pri tem uživata podporo ne le kraljevskih dinastij na Arabskem polotoku, temveč tudi Britancev, ki se boje, da bi se revolucionarni val dotaknil tudi njihovih protektoratov na jugu Arabskega polotoka. Malce sumljivo luč meče tudi vest, da se je ameriško ladjeje približalo Saudskemu vodam. Jemenska notranja zadeva utegne postati žarišče resnih mednarodnih trenj...

Previdnost proti reakcionarnim silam v Gani — Vsakdo je previden pred vstopom v skupščino

Nova šola za levi breg Drave v Ptuj

Na svojo zadnji seji, ki je bila 26. septembra t. l., je občinski ljudski odbor Ptuj razpravljaj med drugim tudi o predlogu občinskega sveta za šolstvo v zvezi s potrebo po graditvi nove šole za področje mesta severno od reke Drave. Svet za šolstvo je namreč utemeljeval potrebo po tej gradnji predvsem s prenatrpanostjo osnovne šole Tonea Znidarčiča in da ni zaradi tega bilo potrebno povečati šolski okoliš šole France Osojnik, kjer pa bi zgradili novo šolsko poslopje. Ta povečani šolski okoliš bi zajemal vse ptujske ulice na levem bregu Drave in vasi Kicer, Mestni vrh, Nova vas, Novo naselje, Podvinci, Rabelčja vas, Rogoznica, Stuki in Zabjak. Ta šolski okoliš bo imel v naslednjih letih okrog 739 šolobveznih otrok, kar bi ustrezalo kapaciteti šole, ki bi jo zgradili v Trubarjevi ulici ob dvozmenem skoku.

Tako sta bila že tudi izdelana investicijski program in idejni projekt, ki sta oba že bila pred sejo potrjena. Nova šola bo torej zgrajena pod najvišjo teraso Ljudskega vrta, med Trubarjevo ulico in Splošno bolnišnico Ptuj. Zgradba bo enonadstropna s pritličnim delom za upravne prostore in telovadnico. V kleti bo kotlovnica s šrambo za premog. Šola bo obsegala 2.665,30 bruto etažne površine oziroma 2.323,600 neto etažne površine. V šoli bo 10 osnovnih učilnic, 5 pomožnih učilnic, 3

kabineti, 1 šolska kuhinja, 1 pionirska soba, soba za razgovor s starši, vsi pomožni prostori, stanovanje za hišnika, telovadnica s pomožnimi prostori, ločene sanitarije. Garderobe bodo v hodniku pred razredi, telovadnica pa bo imela lastne garderobe in poseben vhod.

Stroški gradnje

Po glavnem projektu bodo stala gradbena dela na novi

stavbi in pri ureditvi okolice 148.028.561 dinarjev, instalacije 29.067.411 din, oprema 13.370.000 din in ostali stroški 7.000.000 din oziroma skupno vsi stroški 198.465.972 din. V novi šoli bo dovolj prostora tudi za razne večerne šole ter bo zgradba ustrezala potrebam omenjenega šolskega okoliša v dobi naslednjih 10 let.

Predvidevajo, da bodo gradili šolo okrog 20 mesecev.

Nova poštna zgradba na Trgu svobode

Po sklepu, ki je bil sprejet na seji občinskega ljudskega odbora Ptuj na predlog sveta za komunalne in stanovanjske zadeve, bo na vogalu Trga svobode in Vodnikove ulice (na prostoru, kjer so še ostanki minoritske cerkve) zgrajena nova poslopje za potrebe okrajne pošte Ptuj.

Nova zgradba bo obsegala v pritličju vhod za stranke, govornice za lokalne in medkrajevne pogovore, sprejemni prostor, paketno skladišče, špedicijo, poštne predale, rampo, blagajno, ekonomat in ločene sanitarne prostore ter garderobe; v nadstropjih pa delavnico avtomatske centrale ter prostore za glavne mehanika, teleprinterje, posredovalnico brzojav, glavni razdelilnik, avtomatsko centralo, usmernik, akumulatorje, skladišče tel. aparatov, pisarne, sanitarije in garderobe, medtem ko bodo v kleti: kotlovnica s šrambo za premog, skladišča in delavnice s sanitarnimi prostori.

Stavba bo dvonadstropna in v

celoti podkletena. Z gradnjo bo istočasno rešeno vprašanje dostopa na dvorišče samostana. Vhod v dosegljive prostore in v novo poštno poslopje bo iz skupne pasaže na mestu, kjer je sedanji vhod v samostan. Vhod za uslužbence pošte je predviden iz Vodnikove ulice. Prezbitarije bivše minoritske cerkve bo vključen kot kulturni spomenik, potem ko bo ustrezno obnovljen, v novo zgradbo.

Gradnja novega poštnega poslopja bo zahtevala skupno 106.700.000 din sredstev. Od tega bo porabljeno za gradbena in obrtniška dela 76.313.223 din, za instalacije 15.536.777 din za ureditev okolice 4.700.000 din. V teh sredstvih pa niso upoštevani stroški za opremo nove pošte. Te stroške bo v celoti nosilo PIT, ki pa trenutno še niso znani. V novi poštni stavbi bo nameščena nova avtomatska telefonska centrala, kar bo za Ptuj velika pridobitev.

Sestanek aktiva za tolmačenje ustave

V sredo, 17. oktobra 1962, dopoldne se je zbral v mali dvorani občinskega ljudskega odbora Ptuj nad 60-članski širši aktiv političnih delavcev (prosvetnih delavcev, pravnikov, upravnih namestencev itd.), ki je pri občinskem odboru SZDL Ptuj in ki bo po delovnih kolektivih, organizacijah in društvih v Ptuj in na podeželju tolmačil vsebino predosnutka zvezne ustave, republiške ustave in občinskega statuta.

Sestanek aktiva je sklical občinski odbor SZDL z namenom, da bi nanj prenesel tolmačenja s seminarja v Ljubljani v zvezi z bodočim političnim delom med ljudstvom, ki sta se ga udeležila upravna delavske univerze Ptuj tov. Meta Veldin in predsednik občinskega odbora SZDL tov. Branko Gorjup. Na sestanku aktiva je povabil občinski odbor SZDL tudi tov. Kostrina in tov. Kosterca iz okrajnega odbora SZDL, da bi seznanila aktiv z metodami in izkušnjami tolmačenja ustave na območju ptujske občine.

Vsi udeleženci sestanka, člani aktiva, so prejeli ipriročnik za tolmačenje predosnutka ustave FSRJ, ki ga je založilo uredništvo »Komunist« za Slovenijo, natiskala pa ga je tiskarna »Delav« v Ljubljani.

Od vseh predavateljev so pridobili člani aktiva vrsto pobud in izkušenj, ki jim bodo olajšale delo pri tolmačenju predosnutka ustave v mestu in na podeželju.

V. Z.

Zemljo je za gnojenje z gnojili potrebno pripraviti

Inž. Egon Zorec

Vsak poljedelec je že gotovo opazil, da gnojila na nekem koncu parcele mnogo bolj učinkujejo kakor drugje, čeprav je pogojil povsod dovolj skrbno. Gre za pravilno pripravo zemlje za gnojenje z umetnimi gnojili. Prevelika vlažnost ni neenake toplotne razmere v zemlji preprečujejo, da bi se posevek povsod enakomerno razvijal, dozorel in rodil. Na nekaterih parcelah so tu in tam kotanje, kjer se spomladi zadržuje voda, kar je zlasti škodljivo za ozimnine. Te so na takih mestih redke in se tod razbohiti plevel. Rastline se dušijo zaradi prevelike vlage in le redko dozorejo. Kotanje je potrebno zravnati. Pri tem je potrebno živo zemljo (ornico) odgnati, površino zravnati do višine matvece s peščeno zemljo ter ornico ponovno razgrniti. Premokre del parcele je treba osušiti. Tudi plevel se razvija naprej na enem delu parcele ter se potem od tod širi na vse strani. Takšne žančice razširjanja plevela je potrebno posebno skrbno

obdelati, boljše pognojiti in po potrebi večkrat okopati, da bi bil plevel čimbolj zanesljivo zatrt. Na nagnjenih parcelah, kjer voda odnaša zemljo, je ornica plitvejša in posevek navadno slabše rasti. Trd azbita plaznica preprečuje, da bi plug globlje zarezal. Tod je potrebno zemljo dobro pognojiti in ornico poglobiti.

Različne lastnosti zemlje tudi povzročajo neenakomerno rast posevkov. Ponekod je zemlja bolj izčrpana in vsebuje manj hranilnih snovi, zlasti če je med ornico pomešana več mrtvice. Na takšnih mestih je potrebno dodatno gnojenje in obdelovanje. Pripočljivo je ugotoviti, katero gnojilo v takem primeru najbolj zažleže. Manjši del njive lahko preizkusimo tako, da raztresemo na njem cestno blato ali prah; če je zemlja kisla, ji bo to koristilo. Vzrokov slabe rasti posevkov je seveda še več, vendar so ti najpogostejši. In prav te je potrebno najprej odpraviti.

6. Ali držijo, da mastna jedila niso primerna za vroče dni? Najpomembnejši proizvajalec toplote v naši prehrani so ogljikovi hidrati. Zato bo topleje človeku, ki je hrano z mnogo ogljikovih hidratov, kakor pa tistemu, ki je bolj mastno hrano sicer enake kalorične vrednosti.

Masčobe v hrani so dragocene, ker so 1. visokovredno gorivo, 2. napravijo hrano užitejšo, 3. dobavljajo telesu neobhodno potrebne masčobne kisline, 4. vsrkavajo nekatere v masčobah topne snovi in jih prenašajo po telesu, 5. pospešujejo rast protoplazme, 6. po-

Dopisujte v TEDNIK

UKV zveze

Za potrebe terenske službe, za reševalce in gasilce so posebno važna telefonska obvestila iz osrednjega urada. V ta namen služijo avtomatizirane sprejemno-oddajne postaje.

Industrija ISKRA ima oddajnik in sprejemnik UKM-5, ki je montiran na avtomobilu FIAT, prek katerega se brezžično pogovarjajo s podobnim vozilom, ki ima enak aparaturo in kroži po mestnih ulicah. Aparatura dovoljuje normalne zveze v razdalji od 50 km in jo je moč priključiti na običajno telefonsko centralo.

Velika fotoamaterska razstava v Mariboru

Na njej bo bržkone razstavljal tudi predsednik republike Josip Broz - Tito

V začetku novembra bo fotoklub Maribor odprl medklubsko razstavo umetniške fotografije v Umetnostni galeriji v Mariboru. Fotoklub je doslej že sprejel preko 300 fotografij iz vse države. Med njimi so tudi dela nekaterih znanih foto umetnikov iz Zagreba, Beograda in Ljubljane.

Mariborski fotoamaterji so povabili k sodelovanju na razstavi tudi predsednika republike maršala Tita. Fotoamaterji upajo, da se bo predsednik Tito odzval njihovu vabilu. Tako bomo lahko bržkone poleg fotografij mnogih znanih jugoslovanskih avtorjev videli v mariborski Umetnostni galeriji tudi posnetke, ki jih je izdelal predsednik Tito.

Telesna vzgoja na univerzah

Beograd, 18. okt. (Tanjug.)

Predsedstvo skupnosti jugoslovanskih univerz je na seji v Beogradu sklenilo, da bodo v kratkem razpravljali o uvedbi pouka telesne vzgoje na fakultete. Zveza študentov naj pripravi o tem svoje predloge.

V ljudski mladini se vzgajajo dobri upravljalci

Letne konference organizacij LMS v Delti so se udeležili tudi predstavniki ostalih družbeno političnih organizacij v kolektivu, direktor in članica občinskega komiteja Katka Kozel.

Predsednica aktiva je v svojem poročilu nakazala probleme, s katerimi so se ukvarjali mladi med letom skupaj z ostalimi člani kolektiva. Naš list je pred kratkim obvestil javnost, da imajo v Delti nove stroje in da je odpravljeno ozko grlo likalnice. Mladinska organizacija je med letom o vsem tem razpravljala, prav tako je razpravljala tudi o samem gospodarjenju v kolektivu, izvrševanju

planskih nalog in o drugih problemih.

Da je delo organizacije ljudske mladine uspešno in da je ta organizacija najboljša šola mladih upravljalcev, nam je dovolj jasen primer prav v Delti, saj je precej mladih delavcev v organih samoupravljanja, dosedanja predsednica aktiva LMS pa je ob enem predsednica delavskega sveta.

Nekatere vzpodbude, dane na mladinski konferenci, bodo po vsej verjetnosti pozitivno vplivale na delo aktiva v naslednjem delovnem obdobju, vodstvo pa ima osnovo za pravilno usmerjanje celotnega dela aktiva.

F. Z.

Z NOVIM LETOM TEKSTILNI KOMBINAT V MARIBORU

Na današnji seji sveta za industrijo in obrt OLO Maribor so razpravljali o gibanju gospodarstva v prvih devetih mesecih letošnjega leta ter o integracijskih težnjah v okraju. Člani sveta so dali soglasnost težnjam predsedstva okraja glede integracije, vendar so hkrati poudarili, da morajo pred morebitno integracijo razpravljati v njej še posamezni delovni kolektivi.

Na seji so predstavniki tekstilne industrije v Mariboru seznanili člani sveta, da bodo s 1. januarjem 1963 ustanovili tekstilni kombinat z združitvijo Mariborske tekstilne tovarne in Industrije modnih tkanin.

Nad 100 diplomantov na VEKŠ

Doslej je na višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru diplomiralo nad 100 študentov. Med njimi je tudi 14 študentov, ki so se vpisali leta 1960. Letošnji vpis rednih slušateljev je za okrog 15 odstotkov večji kot lani. Največ slušateljev je v oddelkih za zunanjo trgovino in turizem ter gostinstvo.

Ljubljana: domači strokovnjaki so na tekočem

Sinoči je bil v Ljubljani zaključen prvi jugoslovanski simpozij o uporabi avtomatizacije v prometu. Razprava in referati so pokazali, da domači strokovnjaki popolnoma poznajo problem in sodobno tehniko, ki jo danes uporabljajo v svetu za avtomatizacijo prometa.

Pri stiskalnicah v Podlehniku za poslenj delavci kombinata imajo zopet mnogo dela.

Kmetijski kombinat Ptuj

KUPUJE KMETIJSKA ZEMLJIŠČA NA OBMOČJU CELOTNE OBČINE PTUJ TER NA OBMOČJU OBRATNIH ENOT PRAGERSKO IN STARŠE.

Ponudbe sprejemajo pisarne obratov: Dornava, Sobotinci, Turnišča, Kldričevo, Pragersko, Starše, Osojnik, Podlehnik in Zavrč.

UPRANA

Namesto kavarne mlečna restavracija

Od gostinskega podjetja »Haloški biser« in od pekarnice in mlinov »Vinko Reš« v Ptuj je odvisno, kako se bosta ti dve podjetji sporazumeli glede nove urejenosti prostorov bivše kavarne »Evropa«. Ze dolgo se sliši v javnosti mnenje, da bi bilo najboljši, če bi služili ti prostori restavraciji »EVROPA«, ki bi naj imela za goste razna brezalkoholna okrepčila, kot jih ima na primer restavracija »Soča« v Mariboru in kjer bi se naj zadrževali dijaki ptujskih strokovnih šol, ko čakajo na avtobuse in vlake ter tudi drugi potniki, ki bi se hoteli okrepčati s kavo, čajem, kakom, slaščicami, raznimi toplimi jedili itd.

Neizpodbitno je, da se je podjetje »Vinko Reš« s svojo slaščičarno v ulici heroja Lacka dobro uveljavilo, kar potrjuje stalno lepo število gostov, odraslih in mladine, stalnih gostov in potujočih, ima pa žal pretesen prostor za večje število gostov. Zaradi tega hitro nastane gneča zlasti v poletnih mesecih, ko prihajajo na obisk šole. Poleti se je večkrat dogajalo, da so spremljevalci izletnikov razvrstili kolono otrok pred slaščičarno po pločniku in so potem postopoma spuščali v slaščičarno po dva ali tri otroke. V lokalni restavraciji »Evropa« bi tako reševanje stiske slaščičarne odpadlo. Pod naslovom »kavarna« ta lokal nikdar ni mnogo pomenil.

Za goste bi bilo končno vseeno, ali bi bila ta restavracija »Haloški

kega biser« ali podjetja »Vinko Reš«, pač pa bi bilo zanje važno, katero izmed teh dveh podjetij bi imelo za vse ugodnejše cene in večji obisk ob slovesu glede dobre postrežbe in reda.

Navsezadnje bi celo lahko ostalo ime »Restavracija Evropa«, moralo pa bi veljati, da v tem lokalu ni več mesta za metanje kart, ker tega nikjer v mlečnih restavracijah ne dovoljujejo.

Podjetju »Haloški biser« ali »Vinko Reš« ne bi bilo težko pridobiti odraslih in mlajših gostov, ki izbirajo med gostilno in hotelom, ki se zadovoljujejo z brezalkoholnimi stvarmi, ki radi malo posede, popijejo črno kavo ali čaj,

nekaj pojujuna in zopet nadaljujejo svojo pot peš, z osebnimi vozili, avtobusi ali vlaki, ali pa končajo svoj sprehod ali obisk v restavraciji pri kosu torte ali pri koki.

Za najboljšo rešitev tega vprašanja je najbolj zainteresirana stanovanjska skupnost Ptuj, ki ji je mnogo zato, da bi služil lokal »Evropa« glede na visoke stroške adaptacij in ureditev javnosti v mejah svojih kapacitet. Zato tudi pričakuje od podjetij »Haloški biser« in »Vinko Reš« vse razumevanje, da bi dobil Ptuj še pred novim letom mlečno restavracijo pod imenom »Evropa« ali »Pescina«.

Konferenca SZDL v 45 krajevnih organizacijah

Sestanku predsednikov krajevnih organizacij SZDL v ptujski občini 25. septembra 1962 v Ptuj so sledile priprave za izvedbo letnih konferenc SZDL in za združitve nekaterih krajevnih organizacij SZDL. Od prvotnih 58 organizacij je nastalo 45 združenih in še od tega števila bo prišlo še 25 organizacij SZDL v 27 krajevnih skupnostih v ptujski občini. Pri nekaterih združitvah organizacij SZDL ni bilo težav. Do slednjih je prišlo le v primerih, kjer se glede na lego nekaterih krajev niso mogli odločiti, s katero krajevno organizacijo se naj združijo.

Letošnje konference SZDL imajo svojo posebnost, ker je njihova vsebina skoraj povsod vezana izključno na gospodarske probleme, pa tudi na vprašanja v zvezi z novo ustavo in s statutom občine Ptuj. Člani izvršnega odbora SZDL se udeležujejo konferenc in na njih tolmačijo vsebino nove ustave in statuta občine, odgovarjajo pa tudi na razna gospodarska vprašanja udeležencev konferenc.

Konference v ptujski občini bodo predvidoma končale do začetka novembra 1962, ker so konference ob nedeljah v več krajih v občini. Bile so že v Vidmu, Cirkulanah, Podlehniku,

Lovrencu, Cirkovcih in na Hajdini. V nedeljo, 21. oktobra 1962, bodo v Markovcih, Goričnici, Zavrču, na Ptujski gori, v Majšperku, v Stopercih, v Selah ter v Zetalah. Prihodno nedeljo, 28. oktobra 1962 bodo še konference v Dornavi, na Polensaku, v Juršincih, v Rogoznici, v Trnovski vasi, v Desterniku, v Vičtomarčih, v Grajeni in v Leskovcu.

Dosedanje konference so pokazale, da je skoraj v vsakem

Začel je odkup letošnjega pridelka mošta

Kmetijske zadruge na vinorodnih območjih v ptujski občini in v občini Ormož so začele v ponedeljek, 15. oktobra 1962, z odkupom letošnjega pridelka mošta. Za haloške predele so zbirne točve v občini Ormož so začele v ponedeljek, 15. oktobra 1962, z odkupom letošnjega pridelka mošta. Za haloške predele so zbirne točve v občini Ormož so začele v ponedeljek, 15. oktobra 1962, z odkupom letošnjega pridelka mošta.

Za začetek odkupa letošnjega pridelka mošta se ni moglo pohvaliti s ponudbo novega mošta niti v Haložah niti v Slovenskih gorah. Vzrok slabe ponudbe je po zatrjevanju vinogradnikov v ceni 6-7 din po sladkorni stopnji mošta, pri čemer bi dobil vinogradnik med 80 in 100 din po litru za letošnji razmeroma skromen in sladkorno ne preveč bogat pridelek.

FOTO ZAPISEK

Dragoceni sad

Prvovrstna jabolka na Panorami pred zorenjem

Komu koristi tako početje?

Več svojcev na ptujskem mestnem pokopališču pokopanih se pritožuje, da zginjajo z grobov cvetlice, vaze, da jim neznanec poškoduje okrasno grmčje, spomenike, okvirje in ostalo, kar je namenjeno spominu na njihove svojce. Večja pozornost na take posameznike, pa najsi bodo otroci ali odrasli, je potrebna zlasti pred dnevom mrtvih, ko je iz dneva v dan več urejenih grobov, okrašenih s pozornimi cvetlicami, v lončkih in vazah, ko si vsakdo po svojih možnostih pripravi čimprej ureditelj zadnje počivališče njegovega rajnega.

Sole in starši bi morali opozoriti otroke, naj se ne lotevajo cvetlic na grobovih, naj ne hodijo čez urejene grobove ob pogrebih in naj ne delajo škode. Po družinah naj se tudi odrasli pogovorijo o nepravilnosti škodljivega početja na pokopališču, ki močno prizadene škodovane in je v sramotno kraj.

Za cestno razsvetlavo v Sp. Pleteljah

Elektrifikacijski odbor v Sp. Pleteljah na Dravskem polju si je mnogo prizadeval, da so Sp. Pletelje dobile cestno razsvetlavo. Brez raznih prostovoljnih del vaščanov, brez kopanja jam za stebre, brez vlačnja žice in drugih del je stala cestna razsvetljava na 150.000 din.

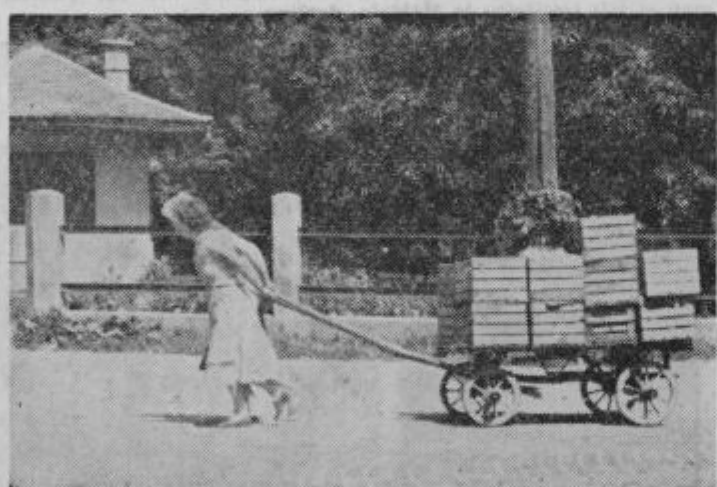
Osemnajst družin je prispevalo v gotovini nad 100.000 din. Celotne proračunske vsote niso mogli zbrati, ker je v vasi tudi nekaj družin, ki kljub dobri volji v akciji niso mogle mnogo pomagati. Elektrifikacijski odbor se je zadalil za ostanek 50.000 din, oziroma je ta znesek sam založil do rešitve prošnje za dotacijo 50.000 din, ki so jo vložili pri občinskem ljudskem odboru.

S cestno razsvetlavo so Sp. Pletelje mnogo pridobile, saj je bila dolgoletna želja vaščanov, da bi po elektrifikaciji posameznih hiš in dvorišč dobili še cestno razsvetlavo, ki je posebno dobrodošla zlasti v temnih jesenskih in zimskih nočeh.

Zopet košnja trave po Studenčnici

Stanovanjska skupnost Ptuj se je pogodila z Vegani s Pobrežja pri Ptuj, ki že dolga leta kosijo travo po Studenčnici, da so zopet prevzeli košnjo in začeli z delom 2. oktobra 1962, končali pa bi naj do 20. oktobra 1962. Pogodba se nanaša na Studenčnico od perutninske farme mimo mlina podjetja »Vinko Reš« in še 400 metrov dalje.

Stanovanjska skupnost Ptuj si resno prizadeva, da bi prišlo v bližnji bodočnosti do poglobitve struge Studenčnice s čiščenjem in odstranjevanjem mulja in drugega, kar je tokom dolgih let nepopolno njeno strugo, do ureditve obrežja, da bo končno ta potok mestu Ptuj v okras, ne pa več v spotiko in sramoto.

Tako dobiva kombinatova zelenjadna trgovina na trgu v Ptuj blago za potrošnike

Hospitacijska šola v Ptuj in Ormožu pred začetkom dela

V kratkem času bosta v Ptuj in Ormožu začeli s poukom hospitacijski šoli za izpopolnjevanje mlajšega učnega kadra. Prirejali bosta vzorčne nastope. Po analizi nastopov samih bodo diskusije o problemih razreda po načrtu za celoletno. Vzorčni nastopi bodo tudi v šoli v Ormožu in v osnovni šoli »Toneta Znidarčiča« v Ptuj, pa tudi v katerih drugiholah v občini Ormož.

ČI TIE ESPERANTO

35. KONGRES SAT

Kongres je bil na Dunaju ob udeležbi 500 delavskih esperantistov. Pozdravni govor dunajskega župana Franca Jonasa je objavila »Arbeiter Zeitung« v nemškem in esperantskem jeziku. Tudi na tem kongresu je bila potrebna bolj kot kdajkoli solidarnost in medsebojno razumevanje. Boj proti krivici in vojni nevarnosti se mora nadaljevati. Člani SAT naj opravljajo svojo dolžnost s pomočjo mednarodnega jezika esperanto, kot najuspešnejšim sredstvom za sporazumevanje. Na zaključnem večeru so s pevskimi in godbenimi točkami ter skeci nastopili esperantisti iz raznih dežel. Gledališki komad pa je živah-

Zeleni val

Vedno večji motorni promet na naših cestah posebno v času prometnih konic terja mere za povečano varnost vožnje in hitro odvijanje brez zastojev. Ena od teh je tako imenovani zeleni val,

Avtomatizacija v prometu

K urejenemu sistemu avtomatizacije cestnega prometa spada tudi kontrola najbolj obremenjenih križišč. Na takšnih križiščih so postavljene majhne televizijske kamere, ki prenašajo po kablju ali brezžično situacijo v osrednji prometni urad. Prometnik, ki kontrolira promet na zaslonu televizijskega sprejemnika-monitorja lahko ob nenadni spremembi ali zastoji na križišču spremeni programirano delovanje semaforjev. ISKRA snema z industrijsko televizijsko kamero cestno križišče pred ljubljansko pošto in ga brezžično prenaša. Običajni televizijski sprejemniki PANORAMA, izdelek industrije ISKRA, prenaša potek dogajanj na cestišču.

no podala dunajska esperantska mladina.

V sprejeti resoluciji so pozvani vsi člani SAT, da vztrajno stopajo k višjemu kulturnemu nivoju, mednarodnemu po obliki in vse-dognanijh v boju za dosego družbe, ki bo osvobodena vsakršne eksploatacije in ki se trudi očistiti svetovni mir ter odstraniti vojno nevarnost.

F. K.

Kidričevo

Novo skladišče boksita

Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevu bo zgradila v okviru modernizacije in razširitve obrata glinice II. del nepokritega skladišča boksita po projektu, ki ga je izdelal Mestni projektivni biro Ptuj. Nov objekt bo tvorila jama transporterjev, transportni most, bunker drobilca skorje in oporni zid deponije boksita. Graditev novega objekta bo stala nekaj nad 11 milijonov dinarjev.

Rekonstrukcija temeljev za strojno opremo separacije

V separaciji TGA Kidričevo bodo rekonstruirali temelje za stroj-

no opremo modernizirane separacije po projektu, ki ga je izdelalo podjetje »Projekt« Maribor.

Krojaštvo »Moda« Ptuj ima svojo delavnico tudi v Kidričevu

Krojaška šiviljska delavnica Kidričevo se je septembra 1962 pripojila k krojaštvu »Moda« Ptuj na pobudo krojaške delavnice Kidričevo. Delavnica v Kidričevu ostane kot delovna enota krojaštva »Moda« in bo izdelovala vse vrste krojaških izdelkov po meri ter vse vrste moške konfekcije. Oba kolektiva sta po večkratnem skupnem in ločenem obravnavanju ugotovila, da je tako rešitev za delavnico v Kidričevu med najboljša in sta njun sklep potrdila oba zbora občinskega ljudskega odbora Ptuj.

Da ne bodo več jame za smeti polne - avto za odvoz smeti

Komunalni zavod Ptuj bo predvidoma še pred novim letom dobil od tovarne TAM Maribor večtonsko vozilo za odvažanje smeti iz posod za smeti, ki jih imajo hišni sveti. Nov avto za te namene bo stal nekaj nad 9 milijonov dinarjev in je Ptuj že zelo potreben. Tekoče odstranjevanje odpadkov in smeti bo ena izmed mer za zatiranje razne glodalni, ki se zadržuje in preživlja po prepolnih greznicah. Dosedanji način odvažanja smeti je zastarel nehi-gieničen in poasen in skrajni čas je, da je komunalni zavod nabavi voz za odvažanje smeti.

ki pomeni koordinirano delovanje skupine semaforjev. Tako bo voznik motornega vozila ob vpadnici v mesto pričakal pri prvem semaforju na zeleno luč nato pa pod pogojem določene konstantne hitrosti vozila nemoteno prešel vse semaforje v mestu do izhoda iz mesta na drugem koncu. Promet se bo na ta način odvijal mnogo hitreje in brez zastoj.

Industrijska televizija

Industrijska televizija si tudi pri nas utira pot. ISKRA izdeluje kompletno napravo za snemanje po kabljskem vodu in brezžično ki je popolnoma prilagojen sprejemu z običajnimi televizorji. Slike se lahko vidijo na novih televizorjih PANORAMA, izdelek industrije ISKRA.

Digitalni elektronski računalnik Za potrebe industrije, gospodarstva in znanosti nasploh služi digitalni elektronski računalnik zahodnonemške tovarne ZUSE, ki ga bo ISKRA pričela izdelovati po tako imenovani mednarodni delitvi dela. Računalnik ima 2700 tranzistorjev in 6800 diod ter je izdelan v glavnem na tisknem vezju. Uporabljamo ga v zavarovalni tehniki, balistiki, aerodinamiki, optiki, prometni tehniki, rudarstvu, matematiki in matematični statistiki. Torej dovolj obsežno področje. Industrija ISKRA bo izdelovala določeno del tega računalnika, v zameno pa bo dobila od nemške tovarne kompletne digitalne računalnike za prodajo. Na praktičnih primerih s področja turizma se vidi način delovanja in ogromne možnosti računalnika.

„SVOBODA“ VABI MLADINO

Vse sekcije ptujske »Svobode« so začele v začetku šolskega leta 1962/63 s svojo dejavnostjo ob močnem pozivu mladini, naj pride v oddelke glasbene šole »Svobode«, ki jih glasbena šola Ptuj nima in sicer v oddelke za klavirsko harmoniko, kitaro, klarinet in saksofon. Ko bo imela te oddelke glasbena šola, jih bo »Svoboda« uknila. »Svoboda« vabi mladino v Plesno sekcijo, ki prireja plesne veje in turnirje v Narodnem domu, v dramsko sekcijo ki je že pričela z delom in ima program za to sezono, Mladeničje vabi v godbo na pihala, kjer močno pogrešajo naraščaj. Godbo uspešno vodi kapelnik Jakob Stučl, ki velja med kapelniki Svobod v Sloveniji kot najboljši vodja godbe na pihala. Vabi pionirje v pionirski pevski zbor v šoli »Toneta Znidarčiča« v Ptuj, ki ga vodi učiteljica Manca Trbučeva. Ko bo ustanovljena še tamburaška sekcija, bo »Svoboda« povabila med njene člane dečke in dekleta, ki jih veseli igranje v tamburaškem zboru.

V Ptuj je mnogo mladine, ki bi jim starši radi omogočili sode-

lovanje v glasbenih pa tudi drugih sekcijah »Svobode«, če bi sama pokazala za sodelovanje v teh sekcijah dovolj volje, veselja in zanimanja, vztrajnosti in potrpežljivosti. »Svoboda« bi jim rada pomagala do možne stopnje glasbene izobrazbe. S tem bi izpolnila svojo obljubo, da bo prenesla na mladino sposobnosti sedanjih starejših članov sekcij v godbi in v drugih sekcijah. Ptuj ne bi smel ostati brez naraščaja za godbo na pihala. Nj slovesnosti, žalne ali vesele, kjer je potrebna godba na pihala in to morajo biti vedno glasbenemu skupnemu delu predani ljudje.

»Svoboda« se obrača razen na mladino tudi na starše, naj omogočijo svojim sinovom in hčeram sodelovanje v »Svobodinih« sekcijah. Če ne vedo, kaj delajo sekcije, kdo jih vodi in kdo v njih sodeluje, naj pridejo v pisarno »Svobode«, v ptujsko gledališče, kjer jim bo tovariš Karl Koren in drugi funkcionarji »Svobode« radi raztolmačili namen, naloge in cilje »Svobode«, da bi vzgojila med mladino čimveč dobrih godbenikov, pevcev, igrancev, plesalcev itd.

Mi, Na tratah

Poslušajte dragi bralci me vsi, v Ptuj na Tratah vodovod se gradi!

Da bi delo prej izvršili, prebivalci smo vsi na pomoč priskočili.

Vse teklo je v redu, vsak svoje opravlja, pa se ponoči pošast je pojavila.

Z ene se v drugo stran zaletava, rove že prazne vse zametava.

Ko dan se zasniva noč bila je preč, potem smo ogledali tole si reč.

Vsako ugiha, gleda, modruje, ta spaka se buldožer imenuje.

Potem smo se prizadevali vjeziti in ga takoj s Trat odslovili.

Nato pa zopet vsi srečni, veseli smo z dvojno korajžo za delo prišli.

V nadi, ko delo zaključeno bo, da v času najkrajšem dobimo vodo.

Pa prišel spet je buldožer, to neusmiljena je zver.

Malop Tratah je pošnolal, prazne luknje zopet zakopal.

Vprašanje je kdo je to dirigiral in komu bo račun serviral,

Zinka

Načrti in priprave za ureditev arheološke zbirke mestnega muzeja v Ptuj

Pred nekaj dnevi se je začela selitev mizarske delavnice iz stavbe na Muzejskem trgu 1. S tem bo pridobil mestni muzej, njegov arheološki oddelček, prostor, ki bo napolnil veliko vrzel v materialnih osnovah za pravilno izpolnjevanje muzejskih nalog.

Stavba, o kateri govorimo, je pomemben kulturni in umetniški spomenik, to je kompleks nekdanjega dominikanskega samostana, ena najzanimivejših zgradb srednjeveškega Ptuja. Poznejše prizidave, ki so služile raznim namenom, so jo izmakale; ker je pa tudi večina stanovanj v njej neprimerna in neudobna, ne bo mogla ostati vedno v sedanjem stanju. Zato je bilo nujno, ko so izdelovali načrte za adaptacijo novopridobljenega prostora, pomisliti tudi na dolgoročni načrt ureditve celotne stavbe in arheološkega oddelka. Tako se je oblikovalo nekaj težav, ki bodo vodile vsemu nadaljnjemu delu. Stavbo smo dolžni, ker je kulturni spomenik, čim boljše obnoviti v prvotnem stanju. Ker je bila zamišljena ob svojem nastanku kot celota, ji je treba dati kot celoti tudi enotno funkcijo, služiti naj potrebam kulturnih ustanov.

Glavno vodilo pri vseh teh delih pa je, da uredi mestni muzej enkrat svojo bogato arheološko zbirko primerno za obisk in jo javnosti odpre, da ne bo bogastvo te v malone mednarodnem merilu edinstvene zbirke, ležalo deponirano, kot je moralo ležati dosedaj v edinem suhem in žali za zbirko neprimernem prostoru, ki je bil na razpolago.

V prvi etapi del, ki so zanje že zagotovljena tudi finančna sredstva in ki bi jih bilo, kot je videti, mogoče izvesti vsaj v prihodnjih dveh letih, bi delno očistili nekdanji dvoranski cerkveni prostor vseh poznejših prizidav in lesenih stropov, ga opremili s pravilno razsvetljavo,

počistili in popravili, mu obnovili streho, nato pa v njem uredili sistematično razstavno arheološko zbirko. Ta zbirka bi po temah obravnavala posamezna obdobja poselitve in prazgodovinsko naselbino v Ormožu, razvoj rimskodobnega mesta Poetovija, njegovo tvorno in duhovno kulturno ter življenjsko zgodnjega srednjega veka, materialno kulturo starih Slovanov. Gradivo bo urejeno s sodobnimi načelom ustrežajočih vitrinah in opremljeno s številnimi likovnimi ponazorili, ki bi kazala vlogo posameznih raz-

stavljenih predmetov, njih izdelavo, ter maketami, ki bodo ponazarjale naselja, stavbne objekte itd.

Dolgoročni načrt, ki bo mogoče izvršen šele v naslednjih desetletjih, pa predvideva ureditev arheološke zbirke s istim gradivom, istimi ponazorili, le v še nekoliko povečanem obsegu, v prvem nadstropju stavbe. Cerkevna stavba pa bi v celoti obnovljena in očiščena vseh prizidav hranila le lapidarij, zbirko rimskega kamenitega gradiva; za to je namreč edino primerna.

Morda se zdijo marsikomu na

prvi pogled ti načrti drzni. Toda ptujska arheološka zbirka sodi med važne člene slovenske kulturne stvarnosti in terja dostojno, pravilno rešitve. Ob pripravah za ureditev sodeluje več forumov, republiški sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti, okrajni in občinski ljudski odbor. Osnovna težnja vseh teh prizadevanj, sodelovanj in načrtov pa je ta, da damo kulturnim spomenikom v Ptuj mesto, ki jim v življenju Ptuj in celotne naše domovine pripada, v kulturnem in preko turizma tudi gospodarskem življenju.

I. M.

SOLE IN NJIH PRAVILNIKI

Na ormoškem območju povzročajo šolam velike težave sestavljanje pravilnika o nagrajevanju, ker se nekateri učitelji ne strinjajo s predvidenimi prejemki, kot je prišlo do izraza na seji šolskega odbora. Prav je, da se izenačijo prejemki zaposlenih v gospodarskih dejavnostih s prejemki zaposlenih v negospodarskih dejavnostih. Prejemki učiteljev se določajo na osnovi točkovanja. Tako imajo učitelji za osnovni prejemek 260 točk, predmetni učitelji 310 in profesorji 360 točk. Po sposobnosti učitelja, predmetnega učitelja in profesorja kot za uspeh v šoli je še gibljivih 80 točk, ki jih s svojo sposobnostjo predavateljski kader lahko doseže. Mnenje dela predavateljskega kadra, da prejema prenoske prejemke ne bo vedno upravičeno, posebno če upoštevamo, da nekateri učitelji, kot ostali predavatelji zaslužijo do 60 in več tisoč dinarjev mesečno. Res pa je tudi, da učitelji na ormoškem območju še vedno niso tako stimulirani, kot zaposleni v gospodarskih organizacijah.

Novi pravilniki, ki bi naj bili izdelani do novega leta, bodo temeljili na analitski oceni delovnih mest in bo osebni prejemek gibljiv, višina prejemkov pa bo odvisna od uspeha v šoli. Stanovanje in kurjava bo zapopadana

še v točkah. Težko je oceniti sposobnosti učiteljev in najti merila za nagrajevanje njih sposobnosti in uspeha v šoli. Težave so na ormoški matični šoli, ki so nastale ob reorganizaciji šolstva, predvsem zaradi tega, ker nekateri šole niso imele izdelanih pravilnikov in se njihovi prejemki izplačujejo v obliki akontacij.

V šolah še vedno primanjkuje višje in visoko kvalificirani kadri, čeprav je bilo to vprašanje ob reorganizaciji šolstva vsaj delno rešeno, ko so se zmanjšale potrebe za 10 zaposlenih. Pouk v višjih razredih osnovne šole Velika Nedelja in Ormož je prilagojen tako, da učijo nekateri predavatelji na obeh šolah. Točkovanje po službeni dobi in starosti bo treba iz novega pravilnika izločiti.

Ob sprejemanju programa dela šole, bo na roditeljskih sestankih

treba občanom prikazati njeno delo, jih seznaniti s širino dela in vzbuditi interes ljudi za reševanje šolskih problemov. Šolski odbori se ne odpravljajo povsod svoje vloge, kljub temu, da se je centralni odbor resno lotil dela. Tudi šolskim skupnostim bo treba posvečati mnogo več pozornosti.

Nekateri učitelji gledajo na delitev osebnih prejemkov preveč iz osebnih interesov, na družbo kot celoto pa pozabljajo. Prav ti želijo sebi in svojim dvigniti osebne prejemke. Opaža se tudi, da vsi učitelji na terenu ne odpravljajo vloge družbenega delavca.

OA ZK na nekaterih šolah tudi niso na svojem mestu in čisto niso v stanju reševati tekočih problemov. Letne konference OO ZK so se preveč zavlekle. R. D.

Svečano končana gasilska vaja

V soboto in nedeljo, 13. in 14. oktobra 1962, je ptujska požarnovarnostna služba Gasilskega društva Ptuj ob sodelovanju okoliških društev s skupno vajo v mestu ponovno potrdila, da je Ptuj ob več kot 90-letni, vztrajni požarnovarnostni službi dosegel visoko stopnjo sposobnosti gasilskih kadra in operativne sposobnosti opreme, s katero služi mestu in podeželju ob vsaki požarni nesreči.

Zaključek nedeljskih vaj je počastila predsednica občinskega odbora Ptuj tov. Lojzka Stropnik s svojo udeležbo na slovesni izročitvi priznanj in nagrad tekmovalcem, posameznikom in društvom na dvorišču gasilskega doma Ptuj.

Predsednik društva tov. Marjan Berlič in poveljnik tov. Martin Horvat sta izrekla vsem udeležencem dvodnevne vaje in tekmovalcem na gasilskih tekmovanjih vse priznanje in sta pozvala zlasti mlajše gasilce, naj se zgledujejo po starejših, izkušenih gasilcih, pri službi ljudstvu, pri tekmovanjih in pri usposabljanju mladih gasilskih vrst. Zahvalila sta se tudi Gasilskemu društvu iz Vardina in njegovemu predsedniku tov. Franju Zeželju za udeležbo na vaji s svojo desetine in za sodelovanje na požarnovarnostnem polju obeh bližnjih občin.

Po slovesnosti na dvorišču doma je priredila predsednica občine tov. Lojzka Stropnikova sprejem gasilskih tekmovalcev in nagradencev v dvorani pri pošti ter jim je tam ponovno čestitala ter želela še več novih, tekmovalnih uspehov in še več mladih gasilskih kadrov, ki bodo dalje krepili vrste čuvarjev življenj in imovine našega ljudstva in ki si bodo krepili duha in telo na raznih tekmovanjih z drugimi društvami, ki so tudi v letošnjem letu zelo uspela.

S slovesnostjo tega dne je končalo letošnje gasilsko tekmovanje

društev v disciplinah osnovne operativne enice, tekmovanje žensk, mladincev, pionirjev in industrijskih gasilskih društev.

Priprave na gasilska tekmovanja so bila v gasilskih centrih. Tekmovanja so bila v Gorišnici, v Stojnici, pri Lovrencu, v Ptuj, v Dornavi, in sicer za člane gasilskih društev. Tako je uspelo zaktivizirati 50 odstotkov društev. Okrajnega tekmovanja sta se udeležili društvi Gorišnica vas in Ptuj. Tekmovanja žensk se je udeležilo 7 društev. Društvo Gorišnica, Hajdina in Nova vas so dala tekmovalke za okrajno tekmovanje. Mladinci iz GD Hajdoše in pionirji iz GD Gorišnica in Hajdoše

so bili na okrajnem tekmovanju. Med zastopniki 165 gasilskih društev so dosegli člani iz Gorišnice vasi 2. mesto, iz Ptuja 7. mesto. Ženske so dosegle, in sicer 1. mesto Gorišnica, 2. mesto Hajdina in 3. mesto Nova vas. Mladinci iz GD Hajdoše so dosegli 3. mesto, pionirji iz GD Gorišnica 2. mesto in iz GD Hajdoše 6. mesto. Na tekmovanju v Ljubljani so dosegli člani GD Gorišnica vasi 1. mesto, članice GD Gorišnica pa so dosegle na tekmovanju v Ljubljani 2. mesto med društvami v republiki gasilski zvezli, v kateri je vključenih nad 800 gasilskih društev.

Ob zadnji gasilski vaji v Ptuj v Miklošičevi ulici. (Posnetek: M. Berlič)

Seminar za šolske upravitelje

Zavod za prosvetno-pedagoško službo v Ptuj se pripravlja na seminar za šolske upravitelje, ki bo v Ptuj v osnovni šoli »Toneta Znidariča« v sredini novembra 1962. Ta seminar bo imel namen v treh ali štirih dneh seznaniti upravitelje osnovnih šol in kandidate za upravitelje z nalogami

njihovega pedagoško-instruktivnega dela, s finančnim poslovanjem šol ter z evidenco o gospodarskem stanju šol.

Na seminarju bodo predavali člani zavoda, nekaj pedagogov iz okraja Maribor ter strokovnjaki s področja gospodarskega in finančnega poslovanja v šolah.

Poleg raznih seminarjev za učitelje osnovnih šol bo v tej zimi v Ptuj tudi seminar za šolske odbornike.

Ivan Kobal razstavlja v Ptuj

V dneh med 14. in 21. oktobrom 1962 so se vrnili gasilci iz Gorišnice vasi z novimi pasovi in sekirami kot nagrado za vestno, prizadevno in požirvalno delo v lastnem društvu in pri sodelovanju z društvom Ptuj ter pri tekmovanjih.

VJ.

Učni uspehi morajo biti boljši

Na konferenci mladine ekonomske srednje in administrativne šole, ki so se je udeležili tudi profesorji in ravnatelji šole ter predstavniki občinskega komiteja LMS, so precej razpravljali o lanskoletnem učnem uspehu, ki je bil v nekaterih razredih zelo slab (izdelalo samo 54% dijakov), čeprav je bil povprečen uspeh 82%. Ugotovljeno je bilo, da je glavni krivec za take uspehe v glavnem mladina sama, zato bo potrebno v novem šolskem letu posvečati mnogo več pozornosti učnim uspehom posameznih razredov in dijakov, prav tako bo mladinska organizacija morala delati pri krepitvi discipline, zmanjšanju neopravičenih izostankov in nadaljni krepitvi dijaške samouprave.

Posamezni dijaki so samokritično ocenili lanskoletno delo, ki ni bilo v zadostni meri razgibano, ter dali koristne predloge za izboljšanje dela organizacije LMS na šoli. Mladinske ure, ki jih na gimnaziji in učiteljski imajo redno, na ekonomski in administrativni šoli še niso tako zaživele, prav tako so bile druge oblike odevne vzgojne dela na šoli slabe, oziroma se tem vprašanjem ni posvečalo dovolj pozornosti.

Iz same razprave in predlogov, ki so bili na konferenci podani, lahko sklepamo, da bo novo vodstvo resno prišlo za delo in da bodo vse slabosti, ki so se pojavljale v tem letu, odstranjene. Predvsem pa bo potrebno ugotoviti razredne skupnosti in prenesti težišče vsega dela na osnovne aktivne po razredih. S takim delom bo lahko novo vodstvo pritegnilo k aktivnejšemu delu širši krog članov, kar se bo vsekakor odražalo tudi na kvaliteto celotnega dela mladine na šoli.

Šolska menza v Ormožu

V prihodnjem mesecu namerava osnovna šola Ormož odpreti šolsko menzo, namenjeno otrokom-potnikom in vajencem raznih strok, ki si zaradi gnojnega stanja ne morejo kupiti kosila. Tudi ostali učenci in vajenci bodo v njej postreženi, posebno v zimskem času, ko je vsakomur potrebno toplo kosilo. Menzo bodo odprli samo pod pogojem, če se bo za kosilo prijavilo najmanj 50 kandidatov.

Kosilo ne bo drago. Denarno pomoč bo učencem prav gotovo nudil ObLO in matična osnovna šola. Kmetijski kombinat pa bo verjetno nudil nekatere kmetijske pridelke po znižani ceni. Menijo, da bi se učenci za primerno kosilo prispevali 60 do 70 dinarjev.

»Kaj je,« je urno vprašal in se obrnil k stari ženski, ki je prišla iz bližnje hišice. Ko se je obotavljala odgovoriti, jo je obsul s ploho vprašanj. »Torej kaj je, se nemara bojiš, da te snem? Zakaj ne govoriš, ženska? So ti spet sin na zaprli, ker ni plačal davkov, ali ti je spet snaha rodila otroka?«

V trenutku, ko mu je pošla sap, je zbrala ženska ves svoj pogum in izgovorila dve besedi: »Tvoja žena...«

»...je ušla.« Dopolnil je stavek in obraz se mu je spuščil, še bolj pa, ko je spoznal, da je uganil. »Ne, ne,« je ženska brž izpodbijala in proseče pogledala, ko da bi bila sama kriva, da je žena pobegnila, »le v Nurprum je šla k svojemu bratu in se bo vrnila čez nekaj dni.«

»Besede,« je rekel in odprl vrata. Vedel je, da se žena nikoli ne bo vrnila. Trešč se od jeze je stopil v temno kočo in sedel na klop. V kotu je zamijavljala mačka. Ker ni imel nikogar drugega, nad katerim bi izlil svoj bes, jo je napolnil ven in zaloputnil vrata za njo.

Nikogar ni bilo, ki bi mu prinesel vode, da bi si umil s pra-

hom pokrite roke in noge, niti da bi mu dal večerjo, nikogar, ki bi ga mogel zmerjati in pretepati. Rahim Kan je bil nemiren in nesrečen. Kadar je bila žena doma, se je zmerom prepiral z njo. In ker je ni doma, ga je še bolj razpalilo.

»Torej je šla,« je dejal sam sebi in legel na posteljo, odločen, da bo zaspal brez večerje. Celih trideset let svojega zakona je čutil, da ga bo žena nekega dne zapustila, nekoč je celo upal. Pred šestimi leti je ušel njegov starejši sin, ko je bil bolj surovo tepen kot običajno. Čez tri leta je odšel za bratom tudi mlajši sin Nur. Odtlej je Rahim Khan vedel, da mu bo nekoč tudi žena pobegnila. Toda ko se je zgodilo, je bil nesrečen - ne, ker bi mu bilo žal, saj ni svoje žene nikoli ljubil, le nesvoj je bil, ko da mu je izginil nepogrešljiv del pohištva. Na koga naj bruhla izlive svojega zgrenjenega srca?

Zakaj celih trideset let mu je bila lastna žena trda vseh njegovih pritožb zoper rodbino, zoper družbo, zoper življenje.

Svoje dni, ko je bil še mlad, ga ni nihče v vasi prekosil. V roko-

mostu v vodo je zmagoval pred vsemi. Tedaj se je zaljubil in hotel iti s cirkusom, ki je prišel v vas. Verjel je, da bi se mu pri cirkusu, v službi, ki mu je pri srcu, izpolnilo njegovo hrepenenje po potovanju in slavi. A v Radzi, hčerki Rama Charana, vaskoga oderuha, je videl sorodno gledala med rokoborbo. Ko se je vzdignil s tal, potem ko je premagal svojega nasprotnika, je nastopil največji trenutek njegovega življenja: Radha ga je gledala s iskričimi očmi, iz katerih je odsevala ljubezen. Prišlo je do nekaj kratkih, tajnih sestankov, pri katerih ji je neizobražen, toda romantični mladenič z okornimi, strasti polnimi besedami razodel svojo ljubezen. Tudi starši so pomandrali oboje njegovih hrepenenj. Služba v cirkusu je bila za poštenega vaščana preveč ponižujoča in nemoralna. Saj so njegov oče in vsi muslimanski predniki obdelovali polje, tako ga bo tudi on obdeloval. Ker pa se Radha tiče, Hindujke, kafirke, je še sama misel na to bila ostra in naravnost brežbožna.

Nekaj časa se je Rahim Khan v mladeniškem ognju igral z mislijo, da bi se odkrito upri-

Toda v njegovi krvi so bila stoletja suženjstva in naj ga je še tako dražila očetova strogost, ni mogel zbrati dovolj poguma, da bi se uprl očetovi avtoriteti in družbeni tradiciji. Čez nekaj dni je cirkus odšel brez Rahima Khana in tudi kratko romanco z Radho je zaključil nagel konec. Oče Rahima Khana je pretkano pomignil Ramu Charamu, da ima njegov hči že petnajst let in bi morala biti že davno poročena in ga pri tem ni pozabil opozoriti na pogubne posledice poznih zakonov. Že nekaj tednov nato je bila poročena z Ramo Lulujem, izposojevalcem denarja iz sosednje vasi, z možem srednje starosti, ki je imel kot lonec okrogel trebuh. Ko je v nočni samoti spričo brezupne ljubezni do Rahima Khana prebila nekaj bridkih ur, se je kmalu pomirila s svojo usodo in se predala rodni otroci, pol dučeta jih je imela.

Tudi Rahim Khana so oženili. Ne da bi ga vprašali. Starši so mu izbrali dekle, določili dan svatbe, mu naročili lepo obleko in nevesti nekakšen srebrni nakit, ga posadili na konja in ga ob spremstvu godbe pripeljali na nevestin dom, kjer so bili izvršeni svatbe-

AHVAYA AHMADABBAS

VRABCI

Sonce je leglo za mangovi gaj, ki je obrobljal zahodni del vasi. Rahim Khan se je vračal s polja. Velik in korenjaški za svojih petdeset let je šel za svojima dvema bivoloma po glavni vaški ulici, s plugom na rami, s povešenim in sovražnim obrazom. Ko se je bližal senčnemu hepalu sredi vasi, kjer se je zbral tocat vaščanov na besedo, in da bi pokadili pipo, se je prekipeljavajoči glas razgovora poleg v previdno šepetanje. Šele ko je zginit za vogalom in ni bilo več slišati njegovih težkih korakov, je Khal dejal, ko je naslednjemu odstopil občno pipo: »To je vrag s kamnitim srcem.« Debeli trgovec s sladkorjem je dodal: »Z dneva v dan je slabši. Včeraj je zbil Ramoovega otroka, ker je vrgel kamen za njegovim bivolom.« Zaidar je pridal še nadaljnje podrobnosti o nedavnih krutostih Rahima Khana. »A ne-

pravno je skoro ubil mojo kobilu, ko mu je zašla na polje.« Zaidar se ni zdelo potrebno omeniti, da so njegovi zlozmišelniki sinovi kobilu nalašč tja nagnali. Stari sivi občinski stražnik je kakor običajno poslednji odprl svoja brezzoba usta. Po navadi je klical boga za pričo, preden je kaj rekel. »Hare Rem, Hare Ram,« je momljal, »nikdar še nisem videl tako krutega človeka. Nima čuta ne do lastnih otrok ne do neme živali. Ni čuda, da so mu lastni sinovi ušli z doma.« Medtem je predmet njihovega pogovora prišel do svodu. Prvič jo je opazil, ko ga je je koče, ki je simbolično stala stran od sosednje skupine stavb. Rahim je naslonil plug ob nizki zid koče in bivola privezal k dvema lesenima koloma, ki sta bila takoj pri vratih zabita v zemljo.

»Rahim Kan,« je zalical čebetač glas, ko je hotel skozi vrata.

Ostanki rimske tkanine iz Poetovija so preparirani

Te dni je ptujski muzej mogel z zadovoljstvom zabavati zanimivo izpolnitve svoje arheološke zbirke, lahko rečemo kar novo pridobitev. Iz Mainz v Zahodni Nemčiji smo dobili med steklene plošče vložene zoglele ostanke rimske tkanine, ki so že dolgo v zbirki, preparirane na najodličnejši način. Majhen del tega gradiva je v vitrini v začasni arheološki zbirki in budoče lep razstaven predmet stalne arheološke zbirke.

Leta 1904 je ptujski notar in velik ljubitelj starin konservator V. Skrabar našel pri svojih sondiranjih na Zg. Bregu v ruševinah neke rimske hiše iz nekako 2. stol. ali začetka 3. stol. n. št. povsem zoglele ostanke žita in druge ostanke, ki je bilo na njih še jasno videti strukturo tkanine. Te ostanke je zbral in jih dal v muzeju shraniti v stekleni posodi. Drugega načina zaščite takih najdb tisti čas še ni poznal. Saj so v tistem času našli tudi druge, n. pr. v grobovih-sarkofagih sledove tkanin, usnja ali celo dobro ohranjena trupla, naj omenim za primer le najdbo las in mrežice za lase v grobu iz rimskega časa pri tobačni tovarni v Ljubljani. Toda vse te najdbe so v nekaj časa zaradi ponovnega stika z zrakom popolnoma prepelele in razpadle. Ostanke tkanine v Ptujju pa so ohranili obliko, kot so jo imeli ob najdbi — ostali so pečata zoglele črne tkanine.

Pred nekaj leti si je naš muzej ogledovala arheologinja iz enega

največjih arheoloških muzejev v Evropi, osrednjega muzeja v Mainz. Ta muzej ima sedaj tudi največjo preparatorsko in restavratsko delavnico na svetu. Ker so ravno v zadnjem času intenzivno delali na poskusih za preparacijo in zaščito starih tkanin, v preparaciji arheoloških predmetov eno največjih področij, je odnesla v poskusno preparacijo tudi ostanke rimske tkanine iz Ptujja. Po dolgotrajni preparaciji — treba je bilo še ohranjanja, a zoglele vlakna najprej očistiti, jih nato razdeliti po posameznih ohranjenih kosih tkanine in jih nato utrditi z umetnimi smolami — so strokovnjaki mogli ugotoviti, da so pred nami ostanke tenkega lanenega platna, širokega in dol-

V krvi je osebnost

Moderna znanost je odkrila, da je človekov temperament odvisen od krvne skupine, ki ji pripada. Za tiste, ki imajo krvno skupino B, je značilna vztrajnost, metoditost in avtoritativnost. Če nalete na prepreke, jih razbijejo ali pa se ob njih sami razbijejo. Predstavniki skupine AB imajo zapleten značaj in so polni nasprotij. Lotevajo se vsega: akcije, senzacije, spoznavanja... Radi sklepajo poznanstva, vendar jim prijateljstvo ne pomenja odmor, marveč preučevanje.

Ljudje, ki imajo kri 0, so lahko prilagodljivi in vsiljajo svoj značaj z značajem ljudi, s katerimi prihajajo v dotik. Veliki optimisti so in zelo družabni ljudje, vendar med vsemi najmanj

gega šala z resicami na koncih, ženskega ogrinjala, stole. Kos obleke je bil verjetno zložen v kakšni skrinji, pa je ob požaru stavbe zoglele in ostal zasut med ruševinami skoro 2000 let, do izkopavanja. Zda so ohranjene med steklo vložene številne krpi- ce počnele tkanine, največje dosežajo velikost 15 cm, tudi resice in robovi tkanja so vidni.

Naj omenim še to. Tudi laboratorij Narodnega muzeja v Ljubljani se sem in tja spoprime s tako zahtevnimi preparacijami, čeprav mu primanjkuje še aparature in najrazličnejših kemikalij in preparator, ki so običajno vedno delo le ene tovarne na svetu, vendar zahtevno delo zelo zamornih preparacij, tudi naša sodi med nje, more za zdaj v vsej srednji Evropi edinole laboratorij v Mainz. Zato je morala naša tkanina na tako dolgo pot.

To pa pomeni, kot rečeno, veliko obogatitev naše arheološke zbirke, saj je le malo muzejev, ki morejo obiskovalcu prikazati tako stare ostanke tkanine z lepo vidnim načinom tkanja.

I. M.

originalni.

Ljudje, ki se jim po žilah pretaka krvna skupina A, so občutljivi za vse spremembe, ki jih obkrožajo. Takšne ljudi privlači tisto, česar v življenju ni mogoče praktično uporabiti. Najraje imajo delo, ki od njih ne zahteva gibanja. S statističnimi podatki so ugotovili, da sodijo v to skupino antikvarji, ta skupina pa je dala tudi največ slikarjev in filozofov.

Pismonoša Gabrovce iz Cirklana obide dnevno večino hiš v Malozah in večkrat mora tudi na Borl

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA

V nedeljo je bilo na sporedu II. kolo občinske nogometne lige. Dornava je bila na svojem igrišču poražena od Gorišnice z 1:6 (0:2). V drugi tekmi, ki je bila samo prijateljska, ker sodnik iz neznanega vzrokov ni prišel, so Markovci na Vidmu premagali domačo ekipo s 5:2.

Po nepopolnem II. kolu je v vodstvu »Partizan« Gorišnica pred Dornavo itd. V nedeljo bodo igrali III. kolo in sicer Gorišnica: Videm ob 10. uri in Markovci: Dornava ob 10. uri. Ekipa Desternika, ki se je prijavila naknadno, je v nedeljo prosta. Prihodnjo nedeljo, 28. t. m., pa se bo sestala z ekipo Dornave.

nim čivkanjem.

Ze je hotel udariti s palico, da bi gnezdo razbil, toda nekaj v njem je povzročilo, da se je premagal. Odvrgel je palico, prinesel stol in stopil nanj, da bi bolje videl vrabčji domek. Dva gola vrabčica, še ne en dan stara, sta sedela v gnezdu, medtem ko so njuni starši preplašeni in z grozečim vrščem letali pred Rahim Khanom obrazom. Ni še dobro pogledal v gnezdo, ko ga je že mati napadla.

»Proketo, greda, lahko bi mi iztaknil oko,« je vzdiknil Rahim Khan z votlim smehom in zlezel s svoje opazovalnice. Nenavadno mu je bila všeč junaška odločnost ptice, da si ohranila dom in zarod. Tisti dan se ni vrabčemu gnezdu v slannati strehi nič pripetilo in v koči Rahima Khana je vladal mir.

Drugi dan je šel spet po svojih opravkih. Nihče iz vasj ga ni ogovoril. Od ranega jutra do poznega popoldneva dela odslej na polju, orje, črpa vodo, pred zahodom sonca pa se vrača domov. Potlej se vije, kadi svoj kukkah in z živim zanimanjem opazuje, kaj je novega v ptičji družini. Mladica sta dorasla že v lepa ptica. Pravi

Kdaj bo tega konec?

V Tednikovi tribuni v štev. 29 od 3. avgusta 1962 pod naslovom »Kdo naj poskrbi za javni red in mir v Ptujju« in v štev. 38 od 5. oktobra 1962 pod naslovom »Kdo bo napravil temu konec?«, »Otroci na ulici«, »V mesecu prometne varnosti« in »Zljvina na cesti« smo prebrali mnoge zanimive in poučne primere, ki pa niso najbolj razveseljivi za mesto Ptuj, še manj pa za Ptujčane.

Ptuj slovi po mnogih zgodovinskih znamenitostih, ki so poznane širom po svetu, ponaša pa se tudi lahko z novimi objekti, kot je novi hotel in podobno. Vse to privablja v Ptuj mnogo domačih in tujih turistov. Stvari, ki so našteje v teh člankih in ki so resničen odraz stanja v Ptujju, pa vsekakor niso v ponos Ptujčanom, kakor tudi ne v zadovoljstvo mirnim občanom.

Nekateri pisci zahtevajo odgovor na svoj članek, katerega verjetno pričakuje tudi bralci, smatramo za potrebno, da bralce z nekaterimi podatki seznanimo.

Iz podatkov na postaji ljudske milice je razvidno, da so uslužbenci LM v mestu Ptujju in bližnji okolici delali na tem, da bi se zboljšalo stanje reda in mira v Ptujju in na cestah. V prvih devetih mesecih tega leta so uslužbenci LM v Ptujju prijaviili pristojnim organom 1180 kršiteljev javnega reda in mira, cestno-prometnih predpisov in drugih predpisov, 90 storilcev telesnih poškodb, pri katerih je bilo 22 oseb težje in 68 lažje poškodovanih. Večino teh dejanj so storili na pravili pod vplivom alkohola, predvsem pretepe in kršitve javnega reda. 115 kršiteljem javnega reda in cestno prometnih predpisov je bila odvzeta kri zaradi določitve alkohola. Do izteznitve je bilo pridržanih na postaji ljudske milice 125 kršiteljev javnega reda, ki so kričali in razgrajali po ptujskih ulicah. V tem času je bilo 112 težjih in lažjih prometnih nesreč. Na kraju kršitve cestno-prometnih predpisov in javnega reda so uslužbenci LM kaznovali 1152 oseb.

Iz teh števk je razvidno, da je bilo obravnavano veliko število občanov, ki so naklepno ali iz malomarnosti kršili pozitivne predpise, ki urejajo družbeno disciplino. Poleg tega pa so uslužbenci LM ved kot toliko občanov opozorili na manjše kršitve predpisov. Opozorilo je najbližji ukrep uslužbenca.

Znano je, da so razgrajali po mestu in občestni na cestah največkrat »alkoholno izobraženi« ljudje, ki so v normalnem stanju dostojni in ugledni ljudje. Zato je potrebno, da tudi temu problemu posvetimo posebno pozornost. V Ptujju imamo v zadnjem času več lepo urejenih gostinskih lokalov. Ti lokali so namenjeni kulturnemu razvedrilu delovnim občanom. Niso osamljeni primeri, ko se v teh lokalih najdejo ljudje, ki jih dobra haloška kapljica prevzame in pozabijo pot domov. Tudi gostinski inventar in strežno osebje ni pred njimi varno. Ne glede na gospodarski učinek bi morali službojci natakari odkloniti postrežbo z alkoholnimi pijačami vinjenim osebom. Tudi za nje obstoji predpis (člen 18 točka 3 Zakona o prekrških zoper javni red in mir), ki prepoveduje dajanje alkoholnih pijač vinjenim. Slednjemu so uslužbenci LM posvetili premočno pozornost in to predvsem zaradi tega, da ne bi okrnili »gospodarskega učinka« gostinstvu.

Ukrepi uslužbencem ljudske milice niso rodili pričakovanih uspehov v smeri izboljšanja reda in mira, zato se vprašamo, kdo naj temu pripomore, ali ostrejši ukre-

pi pristojnih organov ali večja disciplina in dostojno obnašanje vseh koristnikov javnih objektov. Vse ceste, ulice, parki in pešpoti so namenjene nam vsem in vsi imamo do njih enake pravice in dolžnosti, da se na njih dostojno obnašamo in spoštujemo vse koristnike. Za dosedega tega bo potrebno, da vsi odgovorni forumi posvetijo večjo skrb vzgoji občanov. Te naloge ne more opraviti samo Komisija za varnost prome-

ta pri. Svetu za občo upravo in notranje zadeve, za to mora biti zainteresiran širši krog, vsa družba — sleherni občan. Komisija za varnost prometa pa naj stanje analizira in predlaga potrebne ukrepe. Vzgojne ustanove — osnovne in srednje šole — so mnogo delale na vzgoji mladine s proučevanjem cestno-prometnih predpisov in podobno. Bilo je več predavanj in raznih tekmovalij, vendar tudi to ni rodilo željenih uspehov. Se vedno je mnogo mladih ljudi, ki so predmet obravnavanja na naših cestah. Tudi sama zaostrižen kaznovale politike in ukrepov ljudske milice ne more stanja povsem zadovoljiti, če ne bo pri tem zainteresiran sleherni občan, vsi družbeni organi ter družbeno politične organizacije.

FLM Ptuj

Aufbiks, junaki!

Minulo nedeljo so se ljudje na prireditvi, ki jo je pripravilo gasilsko društvo Gabernik pri Jursincih, prijetno zabavalo precej pozno v noč. Toda pričakovano, da bo vse v najlepšem redu, je kmalu splahnelo, ko je okrog 22. ure nastal prvi prepir in pretep. Bilo je nekaj razgrajev, ki upotevajo samo sebe in ki pozabljajo na to, da so ljudje in celo to, da so Slovenci, ki so kulturen narod. Škoda, da so med nami izrodki, ki bi jim bilo potrebno čim preje odpovedati bivanje med ljudmi. Vzrok za pretep ni bil alkohol, niti kakšno nezadovoljstvo zaradi prireditve, ampak tisto staro, nazadnjaško podedovano bahavstvo, češ, če bom zakričal »aufbiks«, bodo pred menoj vsi zbežali. Toda aufbiksarij, danes ni več tisti čas, ko ste tekali po vaseh ter mlatili s koli po sovaščanih in drugih ljudeh in podili vse, kar vam ni ugaljalo.

Vprašamo samo, ali ti posamezniki sploh znorejo povprečno razsojanje. Po vsem bi lahko sklepali, da jim ni mar nobena čast, niti osebno spoštovanje, niti avtoriteta, menda niti življenje. Ko bi le vedeli, kako revni in majhni ter osamljeni so, ko se na vso moč trudijo, da bi čim bolj zavpili svoj aufbiks. Ali sploh vedo kaj ta izraz pomeni? Za take bi bilo koristno, če bi spoznali, da jih ljudstvo najgloblje prezira, da se jim za hrbtom smeje in da se vsak iz njih norčuje ter da od nobenega od teh sploh ničesar pametnega ne pričakuje. Vsak pretepač je doslej še plačal z življenjem, ali pa je dobil primerno plačilo. Kar pogledate te klavrne junake, kje so in kaj je z njimi! Mnogih ni več, ker jih je pretepaštvo spravilo na drugi svet ali pa med zidove, kar čaka še marsikaterega teh junakov. Poštenim in mirnim ljudem, pa tudi ljudski oblasti je neumnost teh sorbitvežev dovolj. Naj gre za domačine iz Gabrnika ali za goste iz Dornave, za vse velja: z razgrajanjem, vpitjem in pretepanjem ne boste prišli daleč. Čas je, da se oprimate knjige ter počitate o kulturnem življenju.

PZ.

KAKO ČUVAMO OBLEKO

Vsak del obleke naj visi na svojem obešalniku, ki ustreza njegovi obliki. Moške suknjice in povrtnike obesimo na obešalnike s širokimi lokli, občutljive obleke pa na prevlečene obešalnike. Krila in halje obesimo na kaveljčke, ki so na spodnjem delu obešalnika. Moške hlače nategnemo v natezalnik, nikoli pa jih ne obesimo za pas. Pletenih jopic in puloverjev ne obesimo, ker bi se v tem primeru raztegnili. Lepo jih zložimo in položimo v kak predal. Kadar obesimo obleke, skrbimo, da so gumbi vsaj deloma zapeti. Zelo občutljivo in redko rabljeno obleko pokrijemo z ovomjem iz celofana. Preden spravimo obleke ali mokre kožuhe v omaro, jih prej dobro posušimo. Obesimo jih na obešalniki ustrezne oblike in poskrbimo, da se mokre ne stisnejo ali celo zmečkajo. Gumijaste plašče obesimo v hladni prostor, nikdar v bližino peči, sicer hitro razpokaajo. Z mokrih dežnikov naj voda najprej odteče, šele potem jih razpnemo. Dežnike iz prave svile razpnemo le narahlo, da se svila ne raztrga. Obleko po vsaki uporabi pregledamo in če je potrebno, takoj zakrpkamo. Popraviti majhno poškodbo, pomeni preprečiti veliko. Obleko pa tudi čevlje vsak dan menjamo, če je le mogoče. Obleke, povrtniki in kostimi nam bodo zelo hvaležni, če ne bomo: drgnili komolcev, tlačili v žepe vrseh mogočih predmetov ali pa držali vedno rok v njih, drsali več, kot je potrebno po stolihi, nepazljivo jedli in se pri tem popackali.

Čiščenje oblek

Moške obleke po vsaki uporabi pregledamo in skratčimo z mehko krtačo, pri čemer čistimo tudi

šive, žepe in zavihe. Po čiščenju obesimo suknjice pazljivo na obešalnik, hlače pa nategnemo. Navadni madeži se dajo zelo dobro odstraniti s salmijakom ali krompirjevo vodo, pa tudi z zvarkom iz enega litra vode in 30 gramov posušenih bršljanovih listov, ki jih kuhamo deset minut.

Likanje moških suknjic rajši prepustimo krojaču, če pa se že odločimo sami, delajmo to zelo previdno. Predvsem naj ne bo likalnik prevroč. Del blaga, ki se lika, podložimo tako, da se ne delajo gube. Potem ga prekrijemo z vlažno, toda ne moko krpo in pustimo, da drsi likalnik počasi, brez pritiska sem in tja, dokler se para ne izkadi. Ko to opravimo, odstranimo krpo (ki se ne sme pod likalnikom nikoli popolnoma posušiti) in blago, katerega vlakna so od likanja postala trda, s hrbtno stranjo krtače narahlo iztepemo, da se zopet omehča. Nazadnje ga narahlo okratčimo. Ko likanje končamo, obesimo suknjice na obešalnik in ga pustimo viseti na zraku, toda ne na soncu, vsaj eno uro, preden ga spet oblečemo.

Pri moških hlačah z izbočenimi koljeni pazimo, da tega mesta z likanjem še bolj ne raztegnemo. Hlačnico položimo na široko desko ali mizo pravilno po šivih. Na raztegnjenem mestu nategnemo blago z obema rokama levo in desno, položimo nanj vlažno krpo in likamo počasi, brez pritiska, dokler se v pari, ki se stvorijo, raztegnjeno blago spet ne skrči. Gub na koljenih na likajmo prepogosto. Šivi ostanje dlje časa ravni, če potegnemo obe hlačnici. Preden se usedomo, nekoliko navzgor in če hlače vsak večer skrbno nategnemo.

svoje masčevanje? Trideset let je trpinčil svojo ženo, svoje otroke, svojo živino. S slehernim v vasi se je prepel in se napravil za najbolj osovražena prebivalca v občini. Misel, da ga vsi sovražijo, ga je napolnjevala z divjim zadoščanjem.

Toda nihče v občini ni razumel in se ni trudil razumeti, zakaj se je ta veseli in ljubeznivi mož spremenil v zver.

Skranja je začudena vas zavzela proti njemu stališče neprijateljskega pričakovanja, pozneje se je obdala z nezanimanjem, pomešanostjo z bojaznijo. Nihče ga ni razumel, nikdo ga ni obžaloval, vsi so se ga izogibali. Z bridkostjo, ki ga je od mladosti grizla v srcu, je Rahim Khan iskal utehe v nesporni oblasti, ki mu jo je dala družba nad ženo.

Trideset let je žena prenašala njegovo tiranijo s suženjsko pokorščino, ki je značilna za njegovo plemo. Pozneje se je tako privadila temu nasilju, da se ji je zdelo že nenaravno, če katerikoli ves teden ni bila tepena. Rahimu Khanu je pretepanje žene postalo del njegovega bistva. Ko se mu je sedaj bližal spanec, se mu je

izgubila poslednja jasna misel: Kako bo mogel živeti brez tega, kar je polagoma preraslo v njegovo drugo naravo? To je pa bil verjetno edini trenutek, ko je Rahim občutil, ne sicer ravno naklonjenosti do žene, pač pa, da je brez nje osamljen. Nikdar prej se ni zavedal, da je bila osovražena žena tako neobhodna del njegovega življenja.

Prebudil se je šele pozno dopoldne in začel dan s preklinjanjem svoje žene, ki ga je sicer sleherni dan zgodaj zjutraj zbudila. Ampak danes se mu ni mudilo. Leni je vstal, se umil, pomotzel koze, da bi imel zajtrk, ki je obstajal iz večerjanih mlincev, namočenih v mleku. Potem se je odusedel, segel po prijubljeni kukkah, si jo prižgal in kadil. Kočo so segreli in razsvetlili žarki sonca, ki so sijali skozi odprta okna. V kotu je zagledal nekakšno pajčevino in ker se je že tako odločil, da danes ne pojde na polje, si je dejal, da bo popravil po koč. Privezal je tunjo na dolgo palico in se pripravil, da bo ometel pajčevino, ko je v slannati strehi zagledal gnezdo. Dva vrabca sta izletela med nepresta-

ni obredi. Na formalna vprašanja je Rahim Khan mehanično kimal z glavo. Ni šlo drugače. Seveda ni nikomur prišlo na misel, da bi morali kaj vprašati tudi sramežljivo dekle, ki je zastrta sedela v mračni izbi in le motno slutila usodo, na katero je bila obsojena.

Po obredu se je oče Rahima Khana hvalil pred svojo ženo: »Vidiš, kako me je poslušno ubogal. Bela si se, da ne bo pristal na najine načrte. Poznam take mladence. Nemirni so, dokler se ne oženijo. Zato so naši občeti čimprej sklepali poroke svojih otrok. Sedaj bo z njim vse v redu.«

Tedaj je na pragu izbe, v kateri ga je čakala njegova žena, kakor ovca čaka mesarja, Rahim Khan napravil strašen načrt, da se bo masčeval svojim staršem, svoji rodbini in družbi. Po njegovem so bili vsi odgovorni, da so se mu razbile življenjske sanje. V zmedenih nelogični misli je izbral ženo za simbol nasilja, ki mu je bil podvržen. Njo bo zadelo njegovo masčevanje, železo se je vilo v srce in vrata so se raztrčala pod njegovim pritiskom.

Odtlej je preteklo trideset let, je pomislil Rahim Khan, leže na postelji v mračni koči. Je izvršil

štiri ptice pod našopirjenim perjem. Streha je puščala prav tam, kjer je bilo gnezdo. Rahim Khan je vzel lestev in šel v naliv, da bi streho popravil. Preden je delo v svoje zadovoljstvo končal, je bil skozi in skozi premočen. Ko se je v koči vsedel, je kihnil, toda ni se zmenil za to opozorilo in je šel spat. Zjutraj se je zbudil v vročici.

Ko ga vaščani nekaj dni niso videli iti na polje, jih je zaskrbelo in nekaj jih je prišlo pogledat, kaj se godi. Skozi špranjo v vratih so videli, da leži na postelji in govori sam s seboj, zakaj slišali so: »Oh, Runu, oh, Bundu, kdo vas bo hranil, ko mene več ne bo.«

Vaščani so sočutno skimavali z glavami: »Siromak,« so govorili, »zmešalo se mu je. Pošljimo po njegovo ženo.«

Drugo jutro je prihitela prestrašena žena Rahima Khana, vsa zaskrbljena s svojima sinovoma in v dokaz sočutja je šla z njimi gruča sosedov. Vrata so bila od znotraj zaprta, na trkanje in udarce pa ni nihče odprl. Ko so vrata vlomili, so našli veliko zastavno postavo Rahima Khana, kako je ležala v težki tiho, ki jo je motilo zgolj čivkanje vrabcev,

Objave in oglasi

Sprejemamo prijave za ritmični krožek za občasne oskrbovanje od 5 do 10 leta starosti v vrtcu Ptuj.

Stanovanja

Neopremljeno sobo išče fant v Ptuj. Naslov in upravi.

Opremljeno sobo za samsko osebo v gospodarstvu išče tekstilna tovarna Ptuj.

Prodaj

Hrastovo kad za zelje, zofo, dva fotelja in mizo prodam, Vobner, Aškerčeva 9.

Ugodno prodam malo rabljen kontrabas. Naslov in upravi.

Vseljivo hišo z gospodarskim poslopjem in 96 arov zemlje v Kierjavju prodam. Naslov in upravi.

Prodajam kompletno vodovodno črpalko, Milnska 3.

OBVESTILO

Ptujski vodovod in kanalizacija obvešča vse hišne svete in lastnike stanovanjskih zgradb, da bo v letošnjem letu dokončal z gradnjo vodovodnega omrežja v večini ulic območja mesta.

Vse prizadete, katerih zgradbe še nimajo vodovodnih priključkov, pozivamo, da do 1. novembra pošljejo podjetju naročilnice za napeljava priključka. Po prejemu naročilnice bo podjetje izdelalo načrt za vrstni red napeljave v zimski sezoni.

Opozarjamo vse prizadete hišne svete in lastnike zasebnih stanovanjskih zgradb na 12. člen Odloka o vodovodnem redu mesta Ptuj, po katerem je obvezna napeljava hišnega priključka najkasneje v dveh letih od dneva, odkar je v bližnjem okolju končana napeljava cevovoda.

Ptujski vodovod in kanalizacija Ptuj

Kino

Mestni kino Ptuj

predvaja 19. oktobra jugoslovanski barvni film »CARJEVO NOVO OBLAČILO«; 20. in 21. oktobra francoski barvni (cinemascope) film »KAPETAN«; 23. in 24. oktobra italijanski barvni (cinemascope) film »ROCCO IN NJEGOVI BRATJE«; 25. oktobra jugoslovanski (cinemascope) film »NADŠTE-VILNA«.

Kino »Ruda Sever« Gorišnica

predvaja 21. oktobra italijanski (vistavision) film »VOJNA IN MIR«, II. del.

Kino Zavrch

predvaja 21. oktobra ameriški film »BENY GOODMAN«.

Kino Tomaž pri Ormožu

predvaja 21. oktobra ameriški (vistavision) barvni film »ČLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL«.

Lunine spremembe in vremenska napoved

za čas od 20. do 27. oktobra 1962

Zadnji krajec bo v soboto, 20. oktobra, ob 9,48. Napoved: ves teden bo lepo vreme.

OPOZORILO

Opozarjam osebo, ki je 12. 9. 1962 v dopoldanskem času odnesla torbico z električarskim orodjem, da jo vrne pri podjetju Elektrokovinar, Ptuj.

CENE

sadja in zelenjave v trgovini na drobno pri »SADJARJU« trgovskem podjetju za odkup in prodajo kmetijskih pridelkov na dan

17. okt. 1962.

Krompir 25, čebula 130, česen 200, paprika 100, cvetača 150, zelje 30—60, črna redkev 30, korenje 60, peteršilj 80, jajca 28, jabolka 60—70, orehi 200, kostanji 40, suhe gobe 4.800—5.400, grozdje 100—150—160, rdeča pesa 50 in solata 100 din za kg.

SLUŽBE

Gospodinjstvo pomočnica, lahko tudi začetnično sprejem s 1. decembrom. Dipl. oec. Aleksander Škraban, Ljubljana, Linhartova, S-5/1-4.

OSEBNA KRONIKA

Rojstva, poroke in smrti na območju matičnega urada Ptuj

Rodile so: Bogomila Gap, Bišečki vrh 15 — Zdenko; Barbara Koletnik, Jirsolci 25 — Zdenko; Marija Nahberger, Pobrežje 14 — Danila; Pavla Magdič, Breznica 53 — Pavlo; Marija Kolar, Jastrebec 24 — Lilijano; Lucija Rozman, Gorca 64 — dečka; Marija Vidovič, Na pristanu 4 — Borisa; Marija Vidovič, Gruškovje 42 — deklco; Marija Gomilšek, Juršinci 12 — Ido; Angela Lipovšek, Hajdoše 36 a — dečka; Kristina Žižek, Mestni vrh 6 — Srečka; Ana Juršič, Obrež 131 — dečka; Marija Majcen, Rotmerk 10 — Rudolf; Jožica Planjšek, Zg. Hajdina 78 — Draga; Katarina Murko, Slovenja vas 73 — Branka; Stefanija Zemljič, Skolbrova 9, Ormož — Polonci; Jožefa Plohl, Zerovinci 47 — Martina; Danica Korotaj, Kolarevac, Varaždin — Dušanko; Matilda Kovačec, Zagrebška 48 — Andreja; Marija Širok, Sodinci 11 — Marijo; Slavica Kostanjevec, Celje, Trubarjeva 89 — Igorja; Kristina Mlakar, Kočice 36 — dečka; Jo-

žica Zelenik, Vitomarci 72 — Igorja; Terezija Rojs, Vitomarci 72 — Ivana; Stefanija Vodovič, Stanošinci 4 — Marijo; Terezija Verlek, Mariborska 52 — dečka; Anica Tajhman, Vum-pah 43 — deklco; Marija Hanzelič, Vodranci 40 — Anico; Štefko; Terezija Vogrinec, Nadole 23 — Mileno.

Poročili so se: Milan Tucovič, Majšperk 10 — Martina Korosek, Majšperk 2; Jože Briek, Grajena 20 — Marija Belšak, Orešje 11; Jože Erhatic, Ciril Metodov drevored 1a — Marija Vinkovič, Ciril Metodov drevored; Anten Korenjak, Zagrebška 1 — Francka Zuran, Kidričevo 3; Milan Osterman, Trg mlad. delov. brigad 1 — Ana Borovič, Trg mlad. delov. brigad 1; Dimitrije Simeonovski, Vičava 13 — Nada Bajšič, Vičava 13.

Umrli sta: Emiljan Vošnjak, Bezjakova 8, rojen 1878, umrl 10. oktobra 1962; Franjo Makovečki, Velika Nedelja 13, rojen 1929, umrl 14. oktobra 1962.

V okviru »MESECA VARNEGA PROMETA« prireja Avto-moto društvo Ptuj sledeča predavanja:

V nedeljo, dne 21. oktobra 1962, ob 8. uri v dvorani socialistične zveze Breg (pri mostu preko Studenčnice)

VOZNA SKOZI KRIŽIŠČE IN NAJNOVEŠI PREDPISI

Predava V. Krajnc

V nedeljo, dne 28. oktobra 1962, ob 8. uri v dvorani socialistične zveze Breg (pri mostu preko Studenčnice)

PRVA POMOČ OB PROMETNI NESREČI

Predava tov. dr. Nada Pavličev.

Vabljeni

AMD Ptuj

ŠPORT

ROKOMET

TROJNA ZMAGA PTUJSKIH ROKOMETASEV

Drava-Fužinar (moški) 25:21 (13:10)

Prvič od ustanovitve okrajne lige, je rokometasem Drave uspelo premagati koroškega nasprotnika. Pred 300 gledalci je Drava zaslužno premagala zelo dobro moštvo z Raven. Domačini so prvič prišli v vodstvo s 5:4, prvi polčas diktirali oster tempo in si priborili tri gole prednosti. V drugem polčasu je Fužinar zelo ostro napadel. Pri rezultatu 14:14 je Jamšek, član slovenske mladinske reprezentance in najboljši igralec gostov, zastreljal sedem metrovko, nakar je Drava v protinapadu dosegla gol. To je bila preokret-nica v igri domačega moštva, ki je ponovno prevzelo iniciativo. Razvil se je izreden boj. Drava je deset minut pred koncem dosegla že 23:16, v zadnjih minutah pa je nekoliko popustila in dovolila nasprotniku, da je rezultat znižal. Zmago so priborili prav vsi igralci, ki so pokazali izredno poštvalnost. Postava Drave: Kuhar, Rakuš (1), Sa-franko, Stojker (1), Ročak (6), Sulek (2), Žlender (13), Zemljič (1), Strašek (1).

Drava-Fužinar (ženske) 12:4

Igralke Drave so ponovno pokazale, da v okrajni ligi nimajo enakovrednih nasprotnic, saj so bile od svojih nasprotnic za cel razred boljše. Ekipe bi bila v postavi, s katero trepurno nastopa, trd oreh vsaki ekipi v republiki lige.

Drava-Fužinar (mladinci) 18:12

V prvi tekmi nedeljskega rokometnega sporeda, so mladinci ponovno zabeležili zmago, vendar je kvaliteta njihove igre nekoliko padla. Upajamo, da je to samo trenutna kriza. Najboljši igralec zmagovite ekipe je bil Oman, strelci za Dravo pa so bili Krize 7, Belšak 4, Koren in Oman po 3 in Plavčak 1 gol.

Nogometaši

Pomembna zmaga Aluminija

Aluminij-Drava 2:0 (2:0)

V nedeljo je bil v Kidričevem odigran domači derby med Dravo in domačim vodečim Aluminijem.

Kljub temu, da se je tekma odigrala na vročih tleh v Kidričevem, je bilo pričakovati, da bo oster boj za točko. Gostje iz Ptuja so se ves čas poštvalno borili, da bi dosegli čim boljše rezultate, vendar so v začetku domačini močno pritisnili na vrata Drave. Ze v začetku je igra pripadala domačemu moštvi. Strelca za domačine, Vodusek in Vindiš, sta lepo preigrala obrambo Drave in s tem zaključila vodstvo Aluminija. Kljub temu, da so domačini že vodili z 2:0, igralci Drave niso popustili, temveč so se borili za čim boljše rezultate.

V drugem delu je mlado moštvo Drave igralo še boljše in je bilo enakovredno nasprotnik domačinom. Mnogi domačini so pričakovali, da se bo rezultat v drugem delu igre še povečal, toda gostje so igrali zelo dobro in niso popustili domačinom povišati rezultata. Zmaga Aluminija je zaslužena in s to zmago je ostal še nadalje v vodstvu mariborsko-murkosoboske lige.

V predtekmi so pionirji Drave premagali pionirje Aluminija z visokim rezultatom 4:0.

A. P.

DRAVA-NAFTA 2:3 (1:1)

V nedeljo 14. oktobra je »Drava« sprejela v goste ekipo Nafta iz Lendave, ki je resen kandidat za prvo mesto. Nogometaši vzamejo vsako tekmo vse preveč neresno, kar se jim pozneje tudi mašuje. Tako so v začetku tekme igrali samo z 10 igralci. S tem porazom so še vedno ostali pri dnu lestvice mariborsko-murkosoboske lige. Strelca za Dravo sta bila Vogrinčič in Maučec. Do konca tekmovalja se bo »Drava« sestala v nedeljo z Branikom v Mariboru in nato z Radgono v Kidričevem.

Z. D.

Jugoslovanske pionirske igre

Problemi šolske telesne kulture

Problemi šolske telesne kulture. Hiter razvoj na gospodarskem in kulturnem področju je na telesno kulturno daleč zadaj in ne gremo v korak z našim družbenim razvojem.

Kljub jasno nakazanim smernicam I. kongresa telesne kulture Slovenije, šolski reformi in priporočilu Zvezne ljudske skupščine, šolska telesna vzgoja ni našla svojega pravega mesta. Razne druge kulturne potrebe uspešno rešujemo, zato stojijo pred nami obsežne naloge tudi pri izboljšanju telesne kulture, pri izboljšanju materialnih pogojev, kakor pri ustvarjanju množičnosti in kvalitete.

Čeprav je v našo šolsko mrežo zajeta vsa mladina, ima reden pouk telesne vzgoje komaj polovica učencev. V občini Ptuj je na nekaterih šolah telesna vzgoja ravno tisti predmet, ki se krči na dve ali eno uro tedensko ali pa je na papirju, ure pa porabljene za druge predmete. Pri nekaterih vodstvih šol se telesna vzgoja ne upošteva kot enakovreden predmet, kakor upoštevajo duhovno in tehnično vzgojo.

Skromna materialna sredstva za razvoj telesne kulture

Materialna osnova za razvoj telesne kulture v šolah je skromna. Pri nekaterih šolah ne najdemo kljub postavitvam v proračunu izdatkov za športne rekvizite.

Primanjkuje tudi strokovno usposobljenih učiteljev telesne vzgoje, zaradi česar tudi kvaliteta pouka telesne vzgoje ne ustreza. Ako sodimo po primeru, ko je ob koncu lanskega šolskega leta Zavod za pedagoško službo pripravil 6-dnevni seminar za predelavo učnega načrta na osemletkah, smo videli nezainteresiranost posameznikov ali vodstev šol, saj se je od 30 poklicanih udeležilo tečaja samo 14 učiteljev. Tako nam je tudi s te strani jasno, zakaj je takšno stanje v šolah.

Z umskim tudi telesni napredek

Telesna vzgoja ne prispeva samo k večji storilnosti in proizvodnji, temveč omogoča šoloobvezni mladini tudi večji intelektualni napredek. Usmi in telesni razvoj sta v dobi rasti (do 20 let) neločljivo povezana. Če v mladih letih ne bomo naučili otroka določenih telesnih vaj, je v poznejših letih brez pomena ves trud in vsa sredstva. Ne gre samo za pridobivanje psihofizičnih lastnosti, ampak je mladina dovzetna za razne okvare in deformacije (slabe držo, defekt na hrbtnici, defekt na prsnem košu, okvare na stopalih itd.).

Potreben pregled vseh 10.315 učencev

In kakšno je stanje v naši kmuni, ne vemo, ker v vseh šolah ni bilo zdravniških pregledov. Tam, kjer so zdravniški pregledi bili, so bili pregledani učenci 1. in 8. razreda. Ali je to dovolj? Kaj pa vmesnih 6 let ko otrok raste, ali lahko učitelj sam opa-

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

4. oktobra so darovali kri krvodajalci iz Dornave: Sarlah Zvonka, Sok Rozalija, Duh Martin in Peteršič Anton.

9. oktobra so darovali kri krvodajalci iz Cirkulan: Bratušek Franc, Klajdareč Otilija, Orlac Ana, Pintarič Ana, Tetičkovič Mirko, Zuran Marija in Orlac Ivan.

11. oktobra so darovali kri krvodajalci iz Markov: Lesjak Anton, Feguš Daniela, Strelec Zofija, Kreutz Heda, Kukovič Jožef, Simončič Alojz, Solina Alojz, Petrovič Jožef, Veršič Jera, Lah Neža, Kostanjevec Marija in Janžekovič Neža.

13. oktobra so darovali kri krvo-

zi okvare in deformacije? Po anketi JPI je oproščenih telovadbe 137 učencev ali 1,3%; ploske noge ima 821 učenec, ali 7,9%; očala nosi 348 učencev ali 3,4%. Ze te številke so porazne, kakšna bi bila slika, če bi 10.315 učencev, kolikor jih je letos na vseh šolah, bilo redno pregledanih.

Kaj smo zvedeli z anketo?

V ptujski občini imamo 29 osnovnih šol. Vse so bile s strani Jugoslovanskih pionirskih iger anketirane in dobili smo sledeče podatke:

3 šole imajo lastno telovadnico, 5 šol ima telovadnico v najemu, 21 šol je brez telovadnice, 7 šol ima lastno igrišče, 7 šol ima igrišče v najemu, 15 šol je brez igrišča.

(Nekatera šola posedujejo že precej časa zemljišča, toda ni zainteresiranosti s strani vodstva šol, da bi se lotili dela.)

Na 29 šolah je naslednje število telovadnega orodja:

4 kose, 3 konji, 4 odskočne deske, 1 miza, 1 lestevnik, 1 švedski klopi, 2 bradlji, 1 drog, 5 gredi, 1 kroge, 4 švedske skrinje, 17 blazin.

Ostalih športnih rekvizitov: 2 gola za rokomet, 1 konstrukcija za košarko, 1 ograjenje za odbojko, 3 stojala za preskoke, 25 krogel, 3 diski, 8 mrež za odbojko, 7 vrvi za plezanje, 6 stoparic, 4 medicinke, 1 zračna puška, 6 badmintonov, 3 mize za ping pong, 42 smuč, 14 sank, 68 šahov, 265 različnih žog (od tega imajo vsake tri šole 111 žog). Iz tega je razvidno, kako slabo je materialno stanje na šolah s športnimi rekviziti in opremo.

In še ostali podatki:

Premalo rekvizitov in opreme

Telovadno opremo ima 29% učencev, kolo voziti zna 6,29% učencev ali 67%, plavati zna 3,25% učencev ali 32%, smučati se zna 3,28% učencev ali 32%, igrati šah zna 2,14% učencev ali 21%.

Tudi ti odstotki nas ne morejo zadovoljiti, saj bi moral vsak mlad človek znati plavati, voziti kolo, smučati se itd. Svoje lastne rekvizite ima: Kolo 1.189 učencev ali 11%, smuč 1.966 učencev ali 19%, sanke 3.305 učencev ali 32%, šah 933 učencev ali 10%, badminton 458 učencev ali 5% itd.

Naroceni na športni časopis je 80 učencev ali 0,8%. Vključenih v telesno-vzgojne organizacije je 632 učencev ali 6%, taborniško organizacijo 287 učencev ali 3%.

Iz navedenih podatkov in splošnega stanja je razvidno, da smo v preteklosti vse premalo poslagali pozornosti šolski telesni vzgoji, da so nekateri odgovorni zamenjali telesno vzgojo na šolah ter s tem v mnogi meri škodovali naši mladini. Zato bo potrebno, da se vsi družbeni in oblastni forumi rešene lotijo tega vprašanja in nudijo moralno in materialno pomoč, kot jo nudijo ostalim dejavnostim.

Iz navedenega je jasno, da bo potrebno v osnovi drugačnih pogledov in korenitih, odločnih ukrepov, če hočemo, — in to moramo, dati telesni vzgoji tisto mesto v vzgojno izobraževalnem in zdravstvenem pogledu, ki ji gre.

a. c.

Rdeči križ Ptuj

Splošna bolnica Ptuj

dajalci iz OLO Ptuj: Perger Slavica, Zumer Marija, Vajdič Anica in Cenčič Milivoj.

Med tem so darovali kri tudi posamezni krvodajalci, in sicer: Jakomini Marija, Roškar Franja, Arnuš Jožef, Janžekovič Ignac, Belšak Tončka, Bratec Jakob, ing. Tonec Stanislav, Novak Marija, Zebec Marija, Ramsak Anton, Lorenčič Marija, Jančič Marija, Zmauc Ružan, Zmauc Vinko in Cestnik Metod.

Vsem organizatorjem in krvodajalcem se v imenu bolnikov najlepše zahvaljujemo!

Rdeči križ Ptuj

Splošna bolnica Ptuj

SOBOTA, 27. oktobra 1962

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila in dnevi kolektor. 6.00—6.10 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila 6.30—6.35 Napotki za turiste. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski kolektor. 8.00 Poročila. 11.00 Poroc, nima prednosti! 12.00 Poročila. 12.05 Kmetijski nasveti. 12.15 Dalmatinski ples. 12.30 Spored Chopina. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, prireditve dneva in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Glasta za dober tek. 14.00 Poročila. 14.05 Mozartove koncertne skladbe. 17.00 Poročila. 17.05 Gremo v kino. 17.50 Ko se oglašijo strune kitar. 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu. 18.10 Operetna napravi. 18.25 Kvintet bratov Avenik na pozdravila s slovenskih planin. 18.45 Naši popotniki na tujem. 19.00 Obvestila. 19.05 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Naš variete. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Oddaja za naše izseljence. 23.00 Poročila. 23.05 Za ples in prijetno razvedrilje. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

Iz programa RTV Ljubljana

NEDELJA, 21. oktobra 1962

6.00—8.00 Dobro jutro dragi poslušalci! — vmes ob 6.05—6.10 Poročila in dnevi kolektor. 6.30—6.35 Napotki za turiste. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.30—7.35 Radijski kolektor in prireditve dneva. 8.00 Mladinska radijska igra — Franjo Kumer: Junak Hoo Kilj Ton. 8.53 Glasbeni medijer. 9.00 Poročila. 9.05 Izbrani strani baletne glasbe. 10.00 Se pomnite, tovariši! — 10.30 Matineja komorne glasbe. 11.40 Milemko Šober: Proizvajalci velikih motorjev. 12.00 Poročila. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 14.00 Poje slovenski oktet. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.15 Skladbe za kitaro in harmoniko orgle. 15.30 Od arile do arile. 16.00 Hude merska tega tedna. 16.20 Orglica s popevkami in prijetnimi melodijami. 17.00 Poročila. 17.05 Deset minut z orkestrom Paul Weston. 17.15 Radijska igra — Leopold Suhadolčan: S. O. S. 18.05 Anton Lajovic: Capriccio. 18.20 Zabavna glasba. 18.30 Sportna nedelja. 19.00 Obvestila. 19.05 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Izberite svoje melodije. 21.00 Umetnost varizma — 2. oddaja. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Zabavni ansam-

bi RTV Ljubljana. 23.00 Poročila. 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

PONEDELJEK, 22. oktobra 1962

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila in dnevi kolektor. 6.00—6.10 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski kolektor. 8.00 Poročila. 11.00 Pozor, nima prednosti! 12.00 Poročila. 12.05 Kmetijski nasveti. 12.15 Mladinski mešani zbor »Svoboda« na celjski gimnaziji, dirigent Egon Kunej. 12.30 Nekaj melodij za dober tek. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, prireditve dneva in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Slovite tenorske arile. 14.00 Poročila. 14.05 Za razvedrilje in oddih. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.00 Poročila. 17.05 Oddaja slovenskega samopjeva. 17.40 Od plesišča do plesišča. 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu. 18.10 Veliki zabavni orkestri. 18.30 Poje komorni zbor iz Maribora p. v. Rajka Sikolka. 18.45 Radijska univerza — 19.05 Kmetijski nasveti. 19.00 Obvestila. 19.05 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00—21.37 Koncert simfoničnega orkestra Radia Leipzig — vmes ob 20.45—21.00 Kulturni globus. 21.37 od popevke do popevke. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Oddaja za naše izseljence. 23.00 Poročila. 23.05 Za ples in prijetno razvedrilje. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

TOREK, 23. oktobra 1962

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Po-

ročila in dnevi kolektor. 6.00—6.10 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski kolektor. 8.00 Poročila. 11.00 Pozor, nima prednosti! 12.00 Poročila. 12.05 Kmetijski nasveti. 12.15 Mladinski mešani zbor »Svoboda« na celjski gimnaziji, dirigent Egon Kunej. 12.30 Nekaj melodij za dober tek. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, prireditve dneva in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Slovite tenorske arile. 14.00 Poročila. 14.05 Za razvedrilje in oddih. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.00 Poročila. 17.05 Oddaja slovenskega samopjeva. 17.40 Od plesišča do plesišča. 18.00 Poročila